

Årsrapport 2022

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side

Innholdsfortegnelse

Årsrapport 2022	1
Årsberetning	4
Innledning	4
Samfunnsøkonomi og rammevilkår	5
Virksomhetens art, lokalisering og styring	8
Virksomheten i 2022	15
Risikoforhold og intern kontroll	17
Resultatutvikling	19
Kapitalutvikling	23
Utsiktene for kommende år	24
Resultatregnskap med notehenvisninger	26
Balanse med notehenvisninger	27
Nøkkeltall	28
Endringer i egenkapitalen	29
Kontantstrømoppstilling - direkte metode	30
NOTER	31
NOTE 1 - Regnskapsprinsipper	31
Kredittrisiko	38
NOTE 2 - Kredittrisiko	38
NOTE 3 - Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger	42
NOTE 4 - Kapitaldekning	43
NOTE 5 - Risikostyring	44
NOTE 7 - Fordeling av utlån	48
NOTE 8 - Kredittforringede engasjementer	49
NOTE 9 - Forfalte og kredittforringede lån	50
NOTE 10 - Eksposering på utlån	50
NOTE 11 - Nedskrivninger, tap finansiell risiko	50
NOTE 12 - Store engasjement	53
NOTE 13 - Sensitivitet	54
NOTE 14 - Likviditetsrisiko	55
Markedsrisiko	55
NOTE 15 - Valutarisiko	55
NOTE 16 - Kursrisiko	55
NOTE 17 - Renterisiko	56
Resultatregnskap	58
NOTE 18 - Netto renteinntekter	58
NOTE 19 - Andre inntekter	58
NOTE 20 - Lønn og andre personalkostnader	59
NOTE 21 - Pensjonskostnad	60
NOTE 22 - Andre driftskostnader	60

NOTE 23 - Transaksjoner med nærstående	61
NOTE 24 - Skatter	61
NOTE 25 - Kategorier av finansielle instrumenter	63
NOTE 26 - Virkelig verdi finansielle instrumenter	63
NOTE 27 - Rentebærende verdipapirer	65
NOTE 28 - Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat	65
NOTE 29 - Aksjer og EK-bevis til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	66
NOTE 30 - Eierinteresser i konsernselskap	66
NOTE 31 - Varige driftsmidler	67
NOTE 32 - Andre eiendeler	67
NOTE 33 - Innlån fra kredittinstitusjoner.....	68
NOTE 34 - Innskudd og andre innlån fra kunder	68
NOTE 35 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig kapital.....	68
NOTE 36 - Annen gjeld og pensjon	69
NOTE 37 - Garantier	70
NOTE 38 - Hendelser etter balansedagen	71
NOTE 39 - Leieavtaler (hvor selskapet er leietaker)	71
Revisors beretning for 2022	72

Årsberetning

Innledning

Berg Sparebank har datterselskapene AS Storgaten 10 og Berg Sparebank Eiendomsmegling AS som inngår i konsernregnskapet. Konsernregnskapet avviker ikke vesentlig fra bankens regnskap. Der ikke annet er nevnt, tar opplysningene i årsberetningen utgangspunkt i morbankens virksomhet og regnskap.

Berg Sparebank har pr. 31.12.2022 et resultat før skatt på 57,5 MNOK (54,7). Resultatet er preget av økt rentenetto, økte kostnader og reduserte provisjonsinntekter. Totalresultat etter skatt er 88,2 MNOK (50,0). Økningen i totalresultat kommer hovedsakelig fra positiv verdiendring på bankens aksjer i Eika Gruppen AS. Verdiendringen er basert på prising av aksjene i transaksjon i desember 2022, tilsvarende kr. 260 per aksje.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) er resultat før skatt 1,46 prosent (1,45) og totalresultatet 2,24 prosent (1,32) i 2022.

Rentenettoen, som utgjorde 79,3 MNOK, er som følge av volumvekst, økte kundemarginer og økt avkastning på egenkapitalen økt med 17,5 MNOK. I prosent av GFK øker rentenettoen til 2,02 prosent (1,64) i 2022.

Netto andre driftsinntekter reduseres med 8,2 MNOK fra 2021, og utgjorde 39,8 MNOK. Utbytte og andre inntekter fra verdipapirer øker med 1,8 MNOK til 14,2 MNOK. Netto provisjonsinntekter reduseres med 4,1 MNOK til 26,9 MNOK, hovedsakelig som følge økte fundingkostnader hos Eika Boligkreditt AS som gir reduserte provisjonsinntekter. Netto verdiendring på finansielle instrumenter reduseres ift. fjoråret med 5,9 MNOK til -1,3 MNOK. I prosent av GFK reduseres netto andre driftsinntekter til 1,01 prosent (1,27) i 2022.

Driftskostnadene for 2022 utgjør 58,9 MNOK (52,9). Kostnadsveksten på 6,0 MNOK er primært relatert til IT, personal, formuesskatt og sponsorater. Målt mot GFK er kostnadene 1,50 prosent (1,40) i 2022. Kostnader i prosent av inntekter i 2022 utgjør 48,9 prosent (48,2).

Netto kostnadsførte tap og nedskrivninger på utlån utgjør 2,7 MNOK (2,1). Som følge av Koronapandemien ble det i 2020 kostnadsført en tilleggsnedskrivning på 4,0 MNOK. Dette med bakgrunn i at våre tapsmodeller trolig ikke fullt ut fanger opp effektene av koronapandemien. Med svært lave og stabile misligholdstall ble 2 av 4 MNOK av tilleggsnedskrivningen tilbakeført i 2021. Tilleggsnedskrivningen er videreført i 2022, men da primært relatert til «dyrtid» for husholdninger og næringsliv, og med påfølgende risiko for økt mislighold og økte tap. I prosent av GFK utgjør tap på utlån og garantier 0,07 prosent (0,06). For ytterligere opplysninger knyttet til tap og nedskrivninger – se note 11.

Berg Sparebanks utlånsvekst for 2022 endte på 7,9 prosent inklusive Eika Boligkreditt AS. Utlånsveksten fordeler seg med 284,2 MNOK til personmarkedet og 54,4 MNOK til bedriftsmarkedet. Veksten i kundeinnskudd er på 132,4 MNOK hvilket tilsvarer 4,7 prosent. Innskuddsdekningen er på 92,6 prosent, opp 2,5 prosentpoeng fra 2021.

Utlån i bankens balanse er ved utgangen av året 3,189 mrd. NOK, mens porteføljen i Eika Boligkreditt AS er på 1,434 mrd. NOK – totalt er utlånsporteføljen på 4,624 mrd. NOK. I 2022 er bankens forvaltningskapital økt med 1,0 prosent til 3,933 mrd. NOK. Bankens forretningskapital er på 5,368 mrd. NOK, en økning på 6,3 prosent.

Samfunnsøkonomi og rammevilkår

Med 2022 har vi lagt bak oss et ekstraordinært år preget av krigen i Ukraina, sterk prisvekst og svært høye energikostnader for husholdninger og bedrifter. Aktiviteten i norsk økonomi tiltok kraftig etter nedtrappingen av myndighetspålagte restriksjoner i forbindelse med koronapandemien. Rekordlav arbeidsledighet, høy etterspørselsvekst og svak tilbudsside førte til den høyeste prisveksten på varer og tjenester siden 1980-tallet. Dette økonomiske bakteppet har bidratt til at norske banker har stått stødig igjennom et turbulent år med lave tap.

Selv om aktiviteten i norsk økonomi tok seg kraftig opp etter pandemien, har utviklingen i husholdningenes forventninger til egen og landets økonomi falt til rekordlave nivåer. Finans Norges forventningsbarometer i fjerde kvartal 2022 viste det laveste nivået i denne stemningsindikatoren siden første måling i 1992. En kombinasjon av økende renteutgifter og generelt høy prisvekst har ført til en bratt nedgang i husholdningenes disponible realinntekter. Lønnsveksten i 2022 ble 3,9 prosent, mens konsumprisindeksen økte med 5,8 prosent hvilket gir husholdningene en markert nedgang i kjøpekraft.

I Norges Banks Pengepolitiske rapport fra desember anslår Sentralbanken at norsk økonomi har nådd konjunkturtoppen, og at aktiviteten kommer til å avta gjennom vinteren. Norges Bank forventer at lavere konsum vil føre til at aktiviteten i fastlandsøkonomien avtar i 2023. Imidlertid er det en forventning om at økte investeringer innen petroleumsnæringen og aktivitet relatert til klimaomstilling vil løfte veksten i årene fremover.

Det er forventet at sterk kostnadsvekst, høyere renter på finansiering og avtakende lønnsomhet for mange bedrifter vil bidra til å dempe foretaksinvesteringene i år. Norges Bank anslår derimot at store investeringer innen batterier, hydrogen og karbonhåndtering vil føre til at industriinvesteringene øker markert i årene fremover. Utsikter til høy etterspørsel etter elektrisk kraft vil trolig bidra til økte kraftinvesteringer fra og med neste år. Petroleumsinvesteringene er også forventet å ta seg opp igjen de neste årene.

I møte med konjunkturedgangen som følge av pandemien økte den statlige oljepengebruken betydelig for å finansiere ekstraordinære støtte- og permitteringsordninger. Krigen i Ukraina har også ført til høyere ekstraordinære utgifter knyttet til flyktninger og bistand. I statsbudsjettet for 2023 er det anslått at offentlige utgifter nå utgjør i overkant av 60 prosent av samlet verdiskaping for Fastlands-Norge, ned fra over 65 prosent i 2020.

Den svært ekspansive pengepolitikken begynte å avta i september 2021 da Norges Bank satte opp styringsrenten fra null prosent. Siden den gang har styringsrenten i raskt tempo blitt satt opp til 2,75 prosent. Sentralbankens prognoser indikerer en topp på 3 prosent i løpet av første kvartal 2023, og deretter en noe lavere styringsrente fra midten av året.

2.1 Boligprisen

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2021, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet igjennom pandemien. Fra høsten 2022 var det et omslag i boligmarkedet med fallende boligpriser. For året sett under ett økte prisene i landet med 1,5 prosent mot 5,2 prosent året før. Lokalt i Østfold med fokus på Halden, Sarpsborg og Fredrikstad er boligprisene opp hhv 3,0, 3,7 og 3,3 prosent. Østfold har generelt vært over landssnittet de senere årene.

Utover renteelementet påvirkes boligmarkedet i tillegg av en rekke andre faktorer som tilbud og etterspørsel, befolkningsvekst, og sysselsetting. Boligpriser som over tid øker betydelig mer enn den

generelle pris og inntektsvekst har lenge vært, og er fortsatt, til stor bekymring for Norges Bank og Finanstilsynet. Dette fordi det bidrar til å øke husholdningenes gjeld, noe som potensielt kan bidra til finansiell ustabilitet. Statistisk sentralbyrå anslår i deres siste økonomiske analyser at den negative boligprisveksten i andre halvdel av 2022 vil fortsette inn i 2023. Samtidig peker SSB på at lavere boliginvesteringer isolert sett vil presse boligprisene opp på lengre sikt. Slik er tilfellet lokalt i Halden hvor det pt. bygges for lite nye boliger.

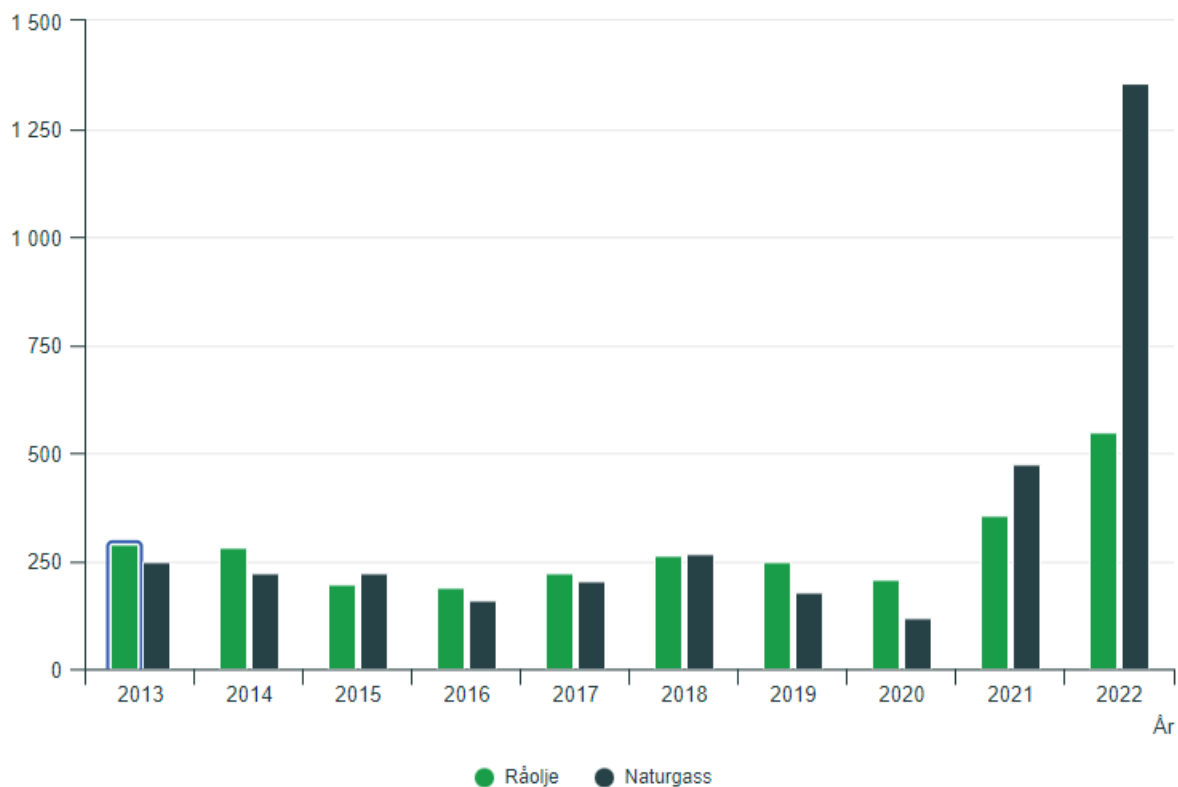
2.2 Olje- og gasspriser

Norge er en viktig leverandør av olje og gass til det globale markedet. Nesten all olje og gass som produseres på norsk sokkel eksporteres. Inntektene selskapene og staten mottar fra salg av olje og gass har vært helt sentrale for å skape det Norge vi i dag kjenner.

I 2022 endte eksportverdien av råolje på hele 548,7 mrd. NOK, en økning på 54,8 prosent sammenlignet med året før. Den store oppgangen skyldes høye priser. Gjennomsnittsprisen endte på 965 kroner fatet, 360 kroner mer enn i 2021. I 2022 har oljeprisen variert mye, blant annet en konsekvens av usikre markeder og svekket norsk krone mot amerikanske dollar.

Krigen i Ukraina og boikott av Russisk gass kombinert med redusert energiproduksjon fra bl.a. vind, kjernekraft og kull i Europa har gitt svært høye priser på gass. Gass er den største enkeltkilden til strømproduksjon i Europa, og brukes dessuten til varme i boliger i mange land. For Norge, som etter Russland var EUs største gassleverandør, har rekordprisene blitt svært god butikk. Naturgass for 1.357 mrd. NOK ble ført ut av landet i 2022, nesten en tredobling fra forrige rekord i 2021.

Naturgasseksporten utgjorde nesten halvparten av totaleksporten for 2022 – med varer solgt for til sammen 2.601 mrd. NOK. En oppgang på hele 87,2 prosent fra 2021. For å sette eksporten i sammenheng, utgjorde den 20 prosent av Statens pensjonsfond utland, som ved årsskiftet var verdsatt til i overkant av 13.000 mrd. NOK.

2.3 Sysselsetting

Ifølge SSB er sysselsatte i prosent av befolkningen på 69,9 prosent, og det er likt som i 2021. Antall arbeidsledige ved utgangen av 2022 er 101.000 personer som gir en arbeidsledighet i prosent av arbeidsstyrken på 3,4 prosent, ned fra 3,5 prosent i 2021.

2.4 Renteutviklingen

Norges Bank har et mål om at årsveksten i konsumprisene over tid skal være nær 2,0 prosent. Styringsrenten er et av sentralbankens viktigste styringsverktøy for å nå dette målet. Styringsrenten blir brukt aktivt for å stimulere veksten i økonomien. Som følge av sterk vekst i konsumpriser i 2022 valgte Norges Bank å øke styringsrenten hele 6 ganger i 2022 fra 0,50 til 2,75 prosent med varsel om at rentetoppen trolig er nådd ved 3 prosent styringsrente i mars 2023.

Pengemarkedsrenten målt som 3 måneders Nibor var ved starten av året 0,98 prosent. På sitt høyeste var den i slutten av november med 3,58 prosent, og ved utgangen av året ble pengemarkedsrenten notert til 3,28 prosent. Bankenes boliglånsrenter har i hovedsak fulgt økningen i styrings- og markedsrenten med 6–8 ukers forsinkelse som følge av varslingsfristen.

2.5 Kredittvekst

Kredittveksten til husholdningene har falt gjennom året. Fra en 12- måneders vekst på 5,0 prosent ved starten av året har den falt gradvis gjennom året til 4,2 prosent i desember. Økte renter, sterk prisvekst og svært høye energikostnader for husholdninger har bidratt til svakere kredittvekst. Det er bekymringsfullt at gjelden over tid stiger mer enn lønnsveksten, og blant annet OECD frykter en norsk boligboble skapt av en lang periode med lave renter og høyere kredittvekst enn lønnsvekst. Bedriftenes lånevilje har økt i løpet av året og 12 måneders veksten ender på 8,0 prosent i desember, opp med om lag 3,0 prosentpoeng for året.

2.6 Kronekursen

Norske kroner er en liten valuta, og i krisetider flykter aktørene i valutamarkedet til de store valutaene som USD og EUR. Den norske kronens kursutvikling er også sterkt knyttet til oljeprisen. Begge disse forholdene gjør kronekursen volatil. Valutakurser fra Norges Bank viser at kronen svekket seg betydelig mot amerikanske dollar i 2022, og vi måtte betale 11,9 prosent mer for en amerikansk dollar sammenlignet med 2021. Kronen endret seg derimot lite mot EUR og importveid kronekurs (I44) fra 2021 til 2022. En svakere krone er isolert sett positivt for eksportrettet næringsliv. Derimot betyr også en svakere krone at importerte varer relativt sett blir dyrere, noe som på sikt vil bidra til økt inflasjon.

2.7 Børsutviklingen

Børsene falt kraftig internasjonalt, mens Oslo Børs endte 2022 med en svak nedgang på – 1 prosent. Dette står i sterk kontrast til 2021 som ble et knallår på Oslo Børs med en økning på 23,3 prosent. Eksperter peker på at børsåret har vært preget av høyere energipriser, raskere renteoppgang enn ventet og et skattesjokk i laks.

Det som skiller 2022 fra tidligere år er at det har vært et par sektorer (energi og shipping) som har gjort det svært godt på en ellers svak børs. Hovedårsaken til den sterke utviklingen i energiaksjer er krigen i Ukraina og presset den har medført på energipriser. Oslo Børs er som kjent svært oljetung, og Equinor, den desidert viktigste aksjen på Oslo Børs, er opp 48 prosent i år.

Virksomhetens art, lokalisering og styring.

3.1 Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance, CG)

3.1.1 Innledning

CG dreier seg i korte trekk om prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Prinsippene regulerer forholdet mellom eierne, styret og ledelsen. I en litt videre forstand omfatter CG også forholdet til andre som for eksempel ansatte, kreditorer, myndigheter, lokalsamfunn og forretningsforbindelser. Følgende redegjørelse bygger i store trekk på Den norske standarden for eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av NUES, tilpasset en modell for norske sparebanker som er anbefalt av Sparebankforeningen i Norge.

3.1.2 Generalforsamlingen (GF)

Bankens øverste organ er GF. Denne er sammensatt av tre grupperinger – kundevalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. GFs sammensetning er åtte representanter valgt av kundene, fire valgt av kommunen og fire valgt av de ansatte. GF velger bankens styre og revisor. Styret er GFs organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. GF godkjenner årsregnskapet og beslutter honorarer til bankens tillitsvalgte. GFs kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisor. Det avgis egen beretning fra revisor til GF i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet. Det avholdes årlig minimum to møter i GF hvor årsregnskap, årsberetning og disponering av overskudd vedtas. I tillegg gjennomføres valg i henhold til lov og vedtekter. Møtene i GF ledes av GFs leder eller nestleder. Innkalling skal i henhold til allmennaksjeloven sendes ut minimum fjorten dager før møtet.

3.1.3. Styret

Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoeksponering gjennom kvartalsvise rapporteringer av finansielle nøkkeltall og strategiske måltall. Gjennom utarbeidelse av policydokumenter og instruksjoner for risikoområder, bevilgningsfullmakter, årlig ICAAP (Internal Capital Adequacy Process) og internkontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med på bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av ekstern revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll og ICAAP.

3.1.4 Valgkomité

Finansforetaksloven og bankens vedtekter regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i Berg Sparebank. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til GF velges etter egne prosedyrer. Kundevalgte velges i et eget valgmøte, etter innstilling fra valgkomitéen. Komitéen foreslår medlemmer til GF, styret, valgkomité og øvrige komitéer. Valgkomitéen består av tre representanter hvorav en representant er fra de ansatte.

3.1.5 Bankens ledelse

Administrerende banksjef leder banken sammen med 4 avdelingsledere, som samlet utgjør bankens ledergruppe. Adm. banksjef har ledet Berg Sparebank siden mars 2007. Han har 37 års bankerfaring, de siste 23 årene som leder. Controller er leder av Økonomi og intern drift, og er adm. banksjefs stedfortreder. Avdelingsleder PM og avdelingsleder BM er ledere for henholdsvis Personmarkedet og Bedriftsmarkedet. Avdelingsleder KS er leder for bankens Kundeserviceavdeling. For ytterligere detaljer henvises til bankens organisasjonsplan. Det er tegnet en styre- og ledelsesansvarsforsikring gjennom Lockton Companies AS.

3.1.6 Bankens virksomhet og lokalisering

Berg Sparebank er selvstendig lokalbank med hovedkontor i sentrum av Halden, og avdelingskontor i sentrum av Fredrikstad. Bankens Visjon, Kjerneverdier og Forretningside er:

Visjon: Vi styrker lokalsamfunnet.

Kjerneverdier: Pålitelig, Engasjert, Raus.

Forretningside: Berg Sparebank skal være en selvstendig lokalbank som skaper gode kundeopplevelser gjennom personlig service og helhetlig økonomisk rådgivning for personer, næringsliv og landbruk.

Banken skal dekke kundenes behov for finansielle tjenester, forsikring og økonomisk rådgivning gjennom alle livsfaser. Berg Sparebank er en selveiende organisasjon uten eksterne eiere. Bankens styrings- og kontrollorganer har sine respektive oppgaver og formål. De ulike organers roller og ansvar er definert gjennom lovgivning, forskrifter og vedtekter.

3.1.7 Selskapskapital

Styret har definert langsiktig minimumsmål for ren kjernekapitaldekning til 15,4 %. Tilsvarende er kjernekapitaldekning og krav til ansvarlig kapitaldekning satt til henholdsvis 16,9 % og 18,9 %. Dagens nivå på 25,91 prosent ren kjernekapitaldekning (23,41 prosent konsolidert ren kjernekapitaldekning) gir oss en solid buffer til minimumsmålet. Bufferen skal gradvis styrkes gjennom uendret risikoprofil og vekst tilpasset bankens lønnsomhet og kapitalisering. Berg Sparebank har foreløpig ikke hatt behov for utstedelse av fondsobligasjonslån eller emisjon av egenkapitalbevis for å styrke bankens kapitaldekning.

3.1.8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret består av 6 medlemmer og 4 varamedlemmer. 5 medlemmer og 3 varamedlemmer velges av GF. 1 medlem, 1 observatør med tilhørende varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Kvinneandelen i styret er p.t. 50 prosent. Leder og nestleder velges årlig av GF ved særskilte valg. Samtlige valgte medlemmer velges for to år. Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges.

3.1.9 Risiko- og revisjonsutvalg

Det er etablert et eget Risiko- og revisjonsutvalg i tråd med Finansforetakslovens § 8–18, §8–20 samt §13–6. 2 medlemmer av styret, hvorav 1 med revisorutdanning, utgjør Risiko- og revisjonsutvalget i Berg Sparebank. Instruks for Risiko- og revisjonsutvalget er en del av instruks for styret. Utvalget utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Utvalget har i 2022 avholdt 5 møter.

3.1.10 Styrets arbeid

Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan inklusive bærekraft, policyer og retningslinjer, statusrapportering for nøkkeltall, ICAAP, Gjenopprettingsplan, periodisk internkontroll- / risiko- og compliance rapportering, månedlige regnskaper og kvartalsvise delårsregnskaper med mer. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte samt på bankens økonomiske stilling, formuesforvaltning og utøvelse av samfunnsansvar. Det er utarbeidet en egen instruks for styret. Styret har i 2022 avholdt 8 styremøter samt besluttet 4 styresaker pr. sirkulasjon. I tillegg har styret hatt en 2 dagers strategisamling sammen med ledergruppen. Styret evaluerer årlig sin sammensetning, arbeidsform og behov for kompetanse. Det foretas løpende oppfølging av vedtatte planer og budsjetter. Det er tegnet en styre- og ledelsesforsikring gjennom Lockton Companies AS.

3.1.11 Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret innstilles av valgkomite og besluttet av GF. Godtgjørelsen fremgår av note 20 til årsregnskapet. Berg Sparebank har ikke etablert bonusordninger eller andre former for kompensasjon til styremedlemmer.

3.1.12 Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte er regulert av retningslinjer for godtgjørelse i Berg Sparebank vedtatt av styret. Godtgjørelse består av fast lønn, samt bonus. Bonus kan ikke utgjøre mer enn 1,5 x brutto månedslønn til lavest lønnet ansatt. Bonusordningen gjelder samtlige ansatte. Adm. banksjef har ingen bonusordning. Adm. banksjefs lønn og øvrige godtgjørelse fremgår av note 20 til årsregnskapet. Styret beslutter årlig lønn og godtgjørelse til adm. banksjef.

3.1.13 Informasjon/kommunikasjon

Banken utarbeider kvartalsvise delårsregnskaper, årsrapport med beretning og noter samt Pilar 3 rapport. Denne informasjonen blir offentliggjort på bankens nettside.

3.1.14 Revisor

Revisor deltar i møter med styret og Risiko- og revisjonsutvalget i forbindelse med behandling av internkontroll, samt ved styrets godkjenning av bankens årsregnskap. Revisor deltar også i GFs møte hvor årsregnskapet legges frem for endelig godkjenning. Revisor gjennomgår internkontrollen og avlegger en årlig beretning om denne samt bankens ICAAP- prosess. Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført ut over ordinær revisjon. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i GF.

3.2 Etikk

Berg Sparebank er forvalter av våre kunders midler, og skal være en etterrettelig, solid og troverdig samarbeidspartner overfor kunder og andre forretningsforbindelser. Som bank er vi i særlig grad avhengig av omverdenens tillit. Kunder, offentlige myndigheter og andre finansinstitusjoner må til enhver tid ha tillit til bankens profesjonalitet og integritet. Dette innebærer et krav om integritet i den enkeltes handlemåte, samt en forpliktelse til å opptre etisk forsvarlig, noe som er nedfelt i bankens etiske retningslinjer.

3.3 Personale, sykefravær og arbeidsmiljø

Ved årets slutt hadde Berg Sparebank 27 fast ansatte, hvorav 2 er deltidsansatte. Dette utgjør 26,5 årsverk. 52 prosent av bankens ansatte er kvinner. I bankens ledelse er kvinneandelen 40 prosent. Banken arbeider aktivt for at alle ansatte skal være sikret like muligheter til kompetanseutvikling, avansement, meningsfullt arbeid og lik vurdering ved lønnsfastsettelse.

Årets sykefravær var på 231 dagsverk. Dette utgjør 4,2 prosent av total arbeidstid. Av dette utgjør korttidsfravær 2,3 prosent. Arbeidsmiljøet er godt, og banken har etablert gode HMS-rutiner. I samarbeid med tillitsvalgte, verneombud, og med bistand fra Ringvoll Bedriftshelsetjeneste AS avd. Halden er arbeidsmiljøet under fortløpende vurdering. Arbeidsulykker er ikke årsak til sykefravær.

3.4 Bærekraft og Samfunnsansvar.

Frem mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt og -endringer, nye krav, konkurranse og strammere offentlige budsjetter, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter. Lokalbankenes rolle som drivkraft for vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil fremover bli viktigere enn noen gang. Rådgivningstilbud og nærhet til kundene gjør sparebankene til nøkkelaktører i omstillingen av norske småbedrifter, samt i å sikre ny aktivitet og

arbeidsplasser når det som ikke er bærekraftig skal erstattes. Nærhet til kunden gir også lokalbankene et godt utgangspunkt for å tilby relevante produkter for den voksende kundegruppen som er opptatt av bærekraft.

Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS bidrar til bankenes økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankenes bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy, kompetansetilbud til bankenes ansatte, samt med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egne organisasjoner og overfor leverandører og samarbeidspartnere.

Sammen bidrar vi i Eika Alliansen allerede til bærekraft i Norge og i norske lokalsamfunn på mange områder. Men i årene fremover er det behov for at vi bidrar enda mer. Berg Sparebanks retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle. Gjennom virksomheten vil banken bidra til bærekraftig økonomisk vekst og næringsutvikling i samfunnet.

Det er ikke likegyldig hvordan Berg Sparebank tjener sine penger. Valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter og at banken har høy etisk bevissthet. Bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar er kjent for alle ansatte.

Selve grunnlaget for sparebankideen, fra sin opprinnelse for ca. 200 år siden og frem til i dag, er behovet for å styrke sosial og økonomisk bærekraft. Velger vi å se stort på det treffer sparebankideen både FNs bærekraftsmål nr. 1 og nr. 8 – «Bekjempe fattigdom», og bidra til å «Skape anstendig arbeid og økonomisk vekst». En ambisjon om å skulle bekjempe fattigdom kan virke voldsomt, men slik banken ser det handler det om å utgjøre en forskjell, og hva banken kan bidra med i våre lokalsamfunn.

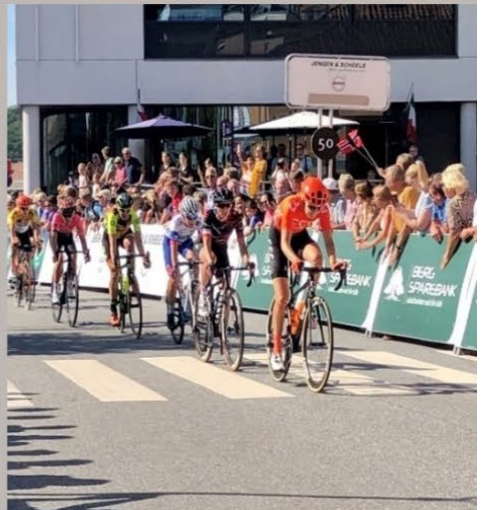
Dette gjør vi blant annet gjennom å:

- Være en attraktiv finansiell partner med raske beslutningsveier og høy servicegrad
- Være aktiv medeier i selskaper som har til formål å fremme lokalsamfunnet
- Være en sterk støttespiller for lokal idrett, kultur, lag og foreningsliv

Som tradisjonell sparebank er vi en selveiende organisasjon. Vi er stiftet på kapital fra lokalsamfunnet, og har ingen reelle eiere som skal ha utbytte. Gjennom bankens gaveinstitutt gis årlig betydelige summer av vårt overskudd tilbake til allmenntilgode formål i lokalsamfunnet. Vi liker å tro at vi gjennom gaveinstituttet medvirker til å skape gode lokalsamfunn hvor det er godt å leve, og godt vokse opp. Gavene bidrar i tillegg til «Mindre ulikhet», og kan derfor sies å være i tråd med FNs bærekraftsmål nummer 10.

I 2022 bidro banken med om lag 9,0 MNOK. Eksempler på samfunnsengasjementet i 2022 er gavene til Kirkens Bymisjons prosjekt Byparken, Halden Kulturråd for etablering av skulpturpark Lise Amundsen, Berg IL til etablering av nye aktivitetsområder på Berg Stadion, Gimle IF til etablering av trimløype, samt gave til Banken Vel for etablering av nærmiljøanlegg på Rødsberg.

Banken er aktiv medeier i Worldtour-rittet Tour of Scandinavia, og stolt sponsor i Halden Topp håndball, Kvik Halden FK, Ishockeyklubben Comet Halden, FFK og Fredrikstad Ballklubb. Bankens gavemidler og sponsorvirksomhet er kraftfulle og bærekraftige bidrag til sosial utjevning i lokalsamfunnet.

For Berg Sparebank er det viktig å legge til rette for at begge kjønn er representert. I banken er kvinneandelen på 50 prosent i bankens styre og 40 prosent i ledergruppen. Dette i tråd med FNs bærekraftsmål nr. 5 – «Likestilling mellom kjønnene».

Kreditt er bankens viktigste forretningsområde. Gjennom finansiering av husholdninger og bærekraftige lokale virksomheter bidrar vi til å skape arbeidsplasser, økonomisk vekst og næringsutvikling lokalt. Gjennom å kredittvurdere, analysere og håndtere klimarisiko skal vi jobbe for å utvikle en bærekraftig kredittportefølje samt å bidra til at våre kunder får et bevisst forhold til bærekraft og klimarisiko. Banken tilbyr Grønt boliglån via Eika Boligkreditt AS for finansiering av boliger med energiklasse A og B. Gjennom Eika Kredittbank AS tilbys Grønt billån til redusert pris ved kjøp av miljøvennlig bil. Banken vil gjennom 2023 arbeide ytterligere for å inkludere bærekraft i virksomhetens prosesser.

Gjennom Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) sine spareprodukter blir bankens kunder investorer i et stort antall selskaper i ulike sektorer og nasjoner. EKF's arbeid med retningslinjer, eierstyring og utelukkelse av bransjer og enkeltelskaper, sikrer at spareproduktene EKF leverer til våre kunder oppfyller strenge krav til samfunnsansvar, bærekraft, etikk og åpenhet.

Bankens likviditetsportefølje forvaltes også av EKF under deres gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF opererer i henhold til norsk lov, men vi har i tillegg valgt å innrette våre investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert på FNs prinsipper for ansvarlige investeringer, (UN PRI).

EKF's modell for bærekraftige investering er beskrevet i detalj i selskapets ESG-dokument (Environmental, Social and Governance). Målsetningen for selskapets ESG-strategi er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning. Når EKF gjør en investeringsbeslutning, vil et selskaps ESG-profil inngå som et av kriteriene for utvelgelse. EKF følger også Statens Pensjonsfonds (Oljefondet) investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer at vi ikke investeres i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.

EKF investerer heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har EKF også valgt å ekskludere selskaper innen industriene: kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling. EKF har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra vårt investeringsunivers. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvement som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

Gjennom å tilby forsikring skaper vi forutsigbarhet og trygghet for kundene våre, og ivaretar kundens verdier.

Bærekraft i forsikring handler om 3 viktige hensyn:

Skadeforebygging

Det mest bærekraftige for både samfunnet, kunden og forsikringsselskapet er å forhindre at skaden oppstår. Oppståtte skader er miljøbelastende ettersom det medgår ressurser til å reparere eller erstatte skadene. Eika Forsikring AS (EF) arbeider målrettet med skadeforebygging gjennom forsikringsvilkårene og gjennom informasjon og bistand til kundene.

Skadeoppgjør

Samtidig vet vi at skader skjer. Derfor jobber EF aktivt med skadeoppgjørrollen innenfor bærekraftig omstilling. Partnere som utfører arbeidet skal kunne dokumentere gode prosesser på miljøledelse i det enkelte oppdraget, samt ha fokus og måltall på reparasjon fremfor bytte. I leverandøravtalene er det et krav om at alle leverandører som benyttes skal oppfylle minimumskrav til bærekraft og kvalitet. (Miljøfyrtårn, EMAS, ISO14001).

Ansvarlig forvaltning

EF kundemidler og egen likviditet forvaltes av EKF, og er underlagt de samme ESG-standardene som selskapet benytter i sin øvrige forvaltning.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevisst forhold til våre interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Bankens ansatte skal utvise en adferd som oppleves som tillitsvekkende, ærlig og redelig, og som er i samsvar med bankens etiske retningslinjer. Forholdet til kunder og leverandører er også regulert i bankens etiske retningslinjer samt i retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Banken har egen retningslinje for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Arbeidsmarkedskriminalitet, korrupsjonsbekjempelse og ID-tyveri er aktuelle problemstillinger i dagens samfunn. Myndighetene har et stort fokus på økonomisk kriminalitet og hvitvasking av penger, og finansnæringens ansvar er tilsvarende. Bankens policy for antihvitvask gir en oversikt over virksomhetens overordnede retningslinjer, herunder krav og rammer, knyttet til risiko for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd i virksomheten. Håndtering av disse risikoene er en del av vår operasjonelle risiko.

Ny personvernforordning GDPR kom i 2018. Banken skal etterleve kravene, og banken har et eget personvernombud.

Banken legger stor vekt på å skape et inkluderende arbeidsmiljø med tilfredse medarbeidere. Som arbeidsgiver stimulerer vi til, og legger til rette for, at medarbeidere får faglig utvikling og utfordringer som bidrar til personlig vekst. Banken har regelmessige møter og et godt samarbeid med de tillitsvalgte. Det skal ikke forekomme diskriminering av ansatte på grunn av alder, hudfarge, religion, seksuell orientering, politiske oppfatninger, medlemskap i fagforeninger eller i politiske organisasjoner. Det gjennomføres regelmessige medarbeidertilfredshetsundersøkelser. Banken har over tid gode resultater på disse undersøkelsene. Når banken skal rekruttere legges det til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet.

Banken har som mål å opptre ansvarlig i forhold til miljø og klima. Derfor ble banken i 2013 sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift, og vi er resertifisert i 2016 og i 2020. Det betyr at banken oppfyller strenge krav til arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk. Som miljøfyrtårnbedrift vurderes bankens karbonavtrykk som lavere enn gjennomsnittet for vår bransje. Banken vil også ta initiativ til å støtte lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet.

Vi har i 2022 investert i det Hans Gude Gudesen baserte selskapet Ocean Geoloop AS. Selskapet søker gjennom ny revolusjonerende teknologi å løse en av vår tids største utfordringer – ren fangst av CO₂, ren energiproduksjon og lagring. Banken har i tillegg investert i det lokale Fortress Fund som springer ut av Smart Innovation Norway AS. Fondets mål er å reise 50 til 100 MNOK som skal investeres i oppstartsselskaper primært i søndre Viken. Oppstartsselskapene har som formål, gjennom utvikling av unik software, å kunne bidra til å løse bærekraftsutfordringer i et globalt perspektiv. Samarbeidet/koblingen med Smart Innovation Norway AS gjør Fortress Fund godt rustet til å kunne identifisere selskaper med potensiale. Begge investeringene er innrettet for å løse globale klima og bærekraftsutfordringer.

Banken har over tid jobbet for at kundeavtaler oversendes og signeres digitalt. Det er økende bruk av dette. De aller fleste av våre kunder mottar informasjon om kundeforhold og konti via mobilbank og nettbank/nettpost. De ansatte oppfordres til bruk av kollektive transportmidler på tjenestereiser, og vi er aktive brukere av videokonferanser, webinarer og e-læring. I tillegg brukes Teams-møter aktivt som et fullverdig alternativ til fysiske kundemøter. I sum er dette svært effektivt og miljøvennlig.

Banken har ikke egne pågående forsknings- og utviklingsaktiviteter. Dette ivaretas av Eika, spesielt med tanke på IKT og digital utvikling.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vår redegjørelse vil publiseres på bankens nettsider innen den lovpålagte fristen 30.06.23.

Lov om bærekraftig finans trer i kraft 01.01.2023. Bankens årsrapport for 2023 vil inneholde informasjon som beskrevet i taksonomiforordningen.

Virksomheten i 2022

Ettervirkningen fra Koronapandemien og globale smitteverntiltak er blant annet rekordhøy prisvekst på mat og husholdningsartikler, strøm og drivstoff. For å bremse prisveksten økte Norges Bank i 2022 styringsrenten 6 ganger med til sammen 2,25 prosentpoeng. Dette økonomiske bakteppet har bidratt til ytterligere skjerpet konkurranse om bankkundene. Bankens utlånsvekst for 2022 endte på 7,9 prosent inklusive EBK. Til sammenligning er den nasjonale kredittveksten til husholdninger på 4,2 prosent, og ikke-finansielle foretak på 7,8 prosent. Utlånsveksten fordeler seg med 284,3 MNOK til personmarkedet og 54,4 MNOK til bedriftsmarkedet. Bankens kredittvekst er dermed over den nasjonale kredittveksten.

Veksten i kundeinnskudd er på 132,4 MNOK hvilket tilsvarer 4,7 prosent. Utlånsveksten er finansiert gjennom en kombinasjon av innskudd fra kunder, EBK, og utstedelse av obligasjonslån. Innskuddsdekningen er på 92,6 prosent, opp 2,5 prosentpoeng fra 2021.

Banken jobber aktivt for å gi våre kunder gode digitale løsninger, og ikke minst helhetlig økonomisk rådgivning gjennom både fysiske og digitale kundemøter. Det at banken og rådgiver er tilgjengelig for kunden gjennom digitale kanaler som Teams har vært avgjørende for å drifte banken og imøtekomme våre kunders behov i starten på 2022 da Omikronutbruddet herjet. Det gjennomføres årlige kundetilfredshetsundersøkelser, og banken har en klar målsetning om å være ledende på kundeopplevelser. Bankhverdagen er i betydelig endring med digitalisering og kostnadsoptimalisering som viktige drivere. Som følge av dette er kundeadferden i betydelig endring noe som påvirker bankenes forretningsmodell, strategier og organisering. Derfor har banken tatt, og vil fortsette å ta, strategiske grep på de områder vi selv har mulighet for å påvirke.

Medarbeidernes kompetanse og evne til å skape gode kundeopplevelser er bankens viktigste ressurs, og det er av den grunn stort fokus på kompetanse- og medarbeiderutvikling. Vårt mål er å ha høyt kompetente medarbeidere som aktivt leverer ledende helhetlig økonomisk rådgivning til våre kunder, samt at vi driver banken med høy grad av kvalitet og effektivitet. Eika-Skolen er Eika-bankenes egen skole for utvikling av medarbeidere. Eika-Skolen tilbyr et bredt spekter av kurs, samlinger, E-læringer og webbaserte treningsmoduler. Det utarbeides individuelle kompetanseplaner med fokus på utvikling tilpasset den ansattes rolle og bankens behov og planer.

Kollektiv kompetanseutvikling er viktig, og det er god kultur i organisasjonen for å dele kunnskap med hverandre. I 2010 kom det krav om at de som jobber med investeringsrådgivning skal være autorisert

som finansiell rådgiver. Banken har satset betydelig på dette området siden kravet kom, og ved utgangen av 2022 har vi 7 autoriserte finansielle rådgivere samt 14 autoriserte forsikringsrådgivere. I tillegg er samtlige bredderådgivere kredittsertifisert.

Banken er opptatt av å gi sine ansatte både personlig og faglig utvikling og avansementsmuligheter i organisasjonen. Derfor legger vi i stor utstrekning til rette for intern rekruttering når nye behov i organisasjonen skal dekkes.

Eika Alliansen er et av de viktigste bidragene til norske lokalsamfunn

Berg Sparebank er aksjonær Eika Gruppen AS og en av alliansebankene i Eika Alliansen som består av rundt 50 lokalbanker, Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. En samlet forvaltningskapital på om lag 450 mrd. NOK og 2.500 ansatte gjør Eika Alliansen til en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet. Med moderne digitale kundeløsninger og 170 bankkontorer i 114 kommuner er bankene i alliansen sin tilstedeværelse et avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine respektive lokalsamfunn.

Alliansebankene styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv, med rådgivere som har et personlig engasjement for sine kunder, og lokalsamfunnet. Sammen med smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbankene

Eika Gruppen kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT, betalingstjenester og samhandlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder. Kravene til bankteknologi er stadig økende. For å styrke bankenes konkurransekraft besluttet Eika og bankene i 2020 å bytte kjernebankløsning fra SDC til TietoEvry. Dette vil gi mer moderne og fremtidsrettede IT-løsninger i både bank- og kundeflater. Flytteprosessen er kompleks og krevende både for Eika og den enkelte bank. De første puljene med banker ble likevel migrert uten alvorlige feil høsten 2022, og i løpet av høsten 2023 vil alle bankene være over på den nye løsningen.

Produktselskapene i Eika Gruppen AS – Eika Forsikring AS, Eika Kredittbank AS, Eika Kapitalforvaltning AS og Aktiv Eiendomsmegling AS – leverer til bankene et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen AS alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg leverer Eika Gruppen AS tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt AS (EBK) sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

EBK er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. EBK sitt hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at EBK har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale

finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom EBK får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

EBK har en forvaltningskapital på ca. 120 mrd. NOK (pr. Q3 2022) og er følgelig en viktig bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Risikoforhold og intern kontroll

Styret i Berg Sparebank har etablert en egen policy for virksomhets- og risikostyring. Dokumentet gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen, i banken og ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter. Revisjon av dokumentet skjer ved behov og minimum årlig. Finansiell risiko er i hovedsak knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Styret får kvartalsvise rapporter om bankens risikosituasjon. Det er styrets vurdering at bankens risiko- og kapitalstyring er tilfredsstillende.

5.1 Internkontroll

Bankens arbeid med internkontroll er hjemlet i:

- Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CCR/CRD IV (CRR/CRD IV-Forskriften) del X §§ 35–41
- Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) §13–6
- Bankens Policy for virksomhets- og risikostyring – sist vedtatt 28.04.2022
- Internkontroll – Styrets prinsippdokument vedtatt 15.12.2022
- Internkontroll – premisser og risikovurdering 15.03.2022

Gjennomføring av bankens risikovurdering og internkontroll bygger på § 37 i CRR/CRD IV-Forskriften. Det er etablert tilfredsstillende rutiner og kontrollhandlinger på alle vesentlige virksomhetsområder. Administrasjonen gir halvårlige rapporter til styret med vurdering av risikoforhold så vel som kvaliteten av den interne kontrollen. Videre foretar eksternt revisor årlig en vurdering av bankens kontrolltiltak med tilhørende rapport til styret. Revisjonen har i sin rapport for 2022 konkludert med at banken har etablert tilfredsstillende internkontroll.

5.2 Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en kunde ikke kan oppfylle sine forpliktelser på grunn av manglende betalingsevne eller betalingsvilje, og at etablerte sikkerheter ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Risikoen oppstår hovedsakelig gjennom utlån og garantier. Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og ev. mislighold.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidet kredittpolicy, kredittåndbok, retningslinjer for utlån. Det er etablert fullmakts struktur og rutiner for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer. Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikostyring skal

sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Det er ingen endring i bankens kredittrisikoprofil gjennom året.

I 2023 forventes en økning i mislighold og tap som følge av den kraftige prisveksten på husholdningsartikler, strøm og drivstoff kombinert med økte rentekostnader. Lønnsoppgjøret og utviklingen i boligpriser og sysselsetting vil være en joker. Bankens kredittrisiko skal være lav til moderat.

5.3 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine forpliktelser ved forfall og refinansiere gjeld til en akseptabel pris. Risikoen omfatter også bankens evne til å finansiere ønsket vekst uten vesentlig økte kostnader. Av bankens likviditetspolicy, som er styrebehandlet, fremgår det at banken skal ha en lav likviditetsrisiko. Likviditetspolicyen har klare rammer for likviditetsnivået i banken, herunder måltall for bufferlikviditet og likviditetsindikatorer, mål for innskuddsdekning og vedtatte rammer for finansieringsstruktur. Bankens likviditetsrisiko skal være lav.

5.4 Markedsrisiko

Markedsrisiko kan beskrives som ugunstige endringer relatert til rente, valuta og kursrisiko. Styret har etablert en egen policy for markedsrisiko. Styring av bankens markedsrisiko skjer gjennom definerte rammer for investeringer i aksjer, aksjefond og obligasjoner m.m. Rammene ligger godt innenfor de myndighetsbestemte maksimalgrensene, og vurderes årlig av styret. Bankens markedsrisiko skal være lav til moderat.

5.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko ivaretas gjennom bankens policydokument for operasjonell risiko samt gjennom bankens øvrige policyer og retningslinjer. Banken har etablert retningslinjer for rapportering av operasjonelle hendelser som har medført tap eller som kunne gitt tap. Bankens operasjonelle risiko skal være lav.

5.6 ICAAP

Berg Sparebank er underlagt kapitaldekningsregelverket, og skal derfor i tillegg til å oppfylle minstekrav til ansvarlig kapital, regelmessig gjennomføre en intern kapitalvurderingsprosess, (Internal Capital Adequacy Process). Hensikten med ICAAP-arbeidet er å etablere en prosess for beregning og oppfølging av bankens kapitalbehov i forhold til risikoprofil. Bankens siste ICAAP-rapport tar utgangspunkt i regnskapstallene pr. 31.12.2021, (vedtatt juni 2022).

Styret valgte da å øke det langsiktige minimumsmålet for ren kjernekapitaldekning til 15,4 prosent. Tilsvarende er krav til kjernekapitaldekning og ansvarlig kapitaldekning økt, og satt til henholdsvis 16,9 prosent og 18,9 prosent. Dagens nivå på 25,91 prosent ren kjernekapitaldekning (23,41 prosent konsolidert ren kjernekapitaldekning) gir oss en solid buffer til minimumsmålet. Bufferen søkes opprettholdt gjennom uendret risikoprofil og vekst tilpasset bankens lønnsomhet og kapitalisering. Nye vurderinger vil gjøres i ICAAP-beregninger pr. 31.12.2022.

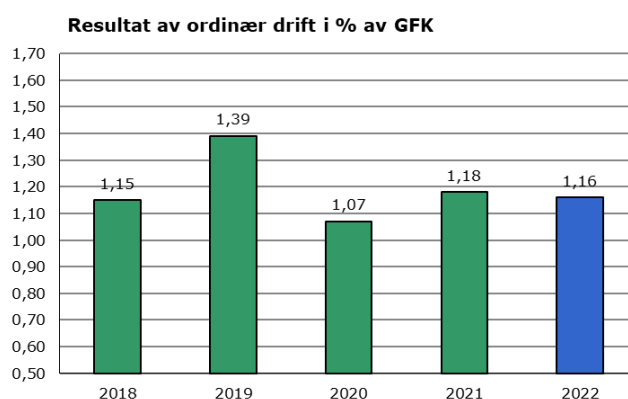
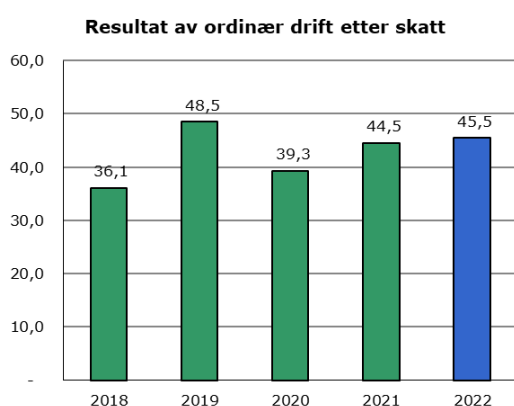
Berg Sparebank har foreløpig ikke hatt behov for utstedelse av fondsobligasjonslån eller emisjon av egenkapitalbevis for å styrke bankens kapitaldekning. Bankens ansvarlige lån på 40 MNOK med forfall 22. mars 2023 vil bli innfridd. Innfrielse er godkjent av Finanstilsynet og Tillitsmann er varslet.

Resultatutvikling

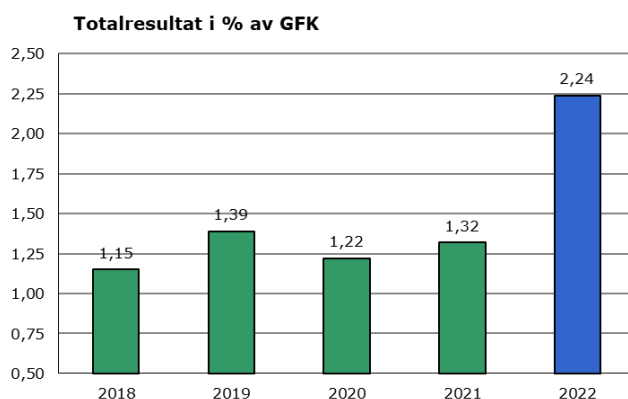
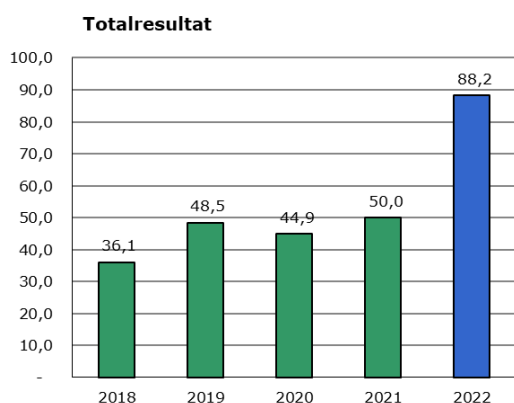
Regnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Til grunn for vurderingen ligger bankens sunne økonomiske drift og solide finansielle stilling, samt vår vurdering av framtidsutsiktene. Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskapet og balansen, med tilhørende noter sammen med opplysningene i årsberetningen, en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av bankens virksomhet og av dens stilling ved årsskiftet. Banken har hatt overskudd i alle kvartaler.

6.1 Resultat av ordinær drift etter skatt og totalresultat

Berg Sparebanks resultat etter skatt ble på 45,5 MNOK (44,5). I prosent av GFK utgjør dette 1,16 prosent (1,18). Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning på 7,2 prosent. Resultatet er preget av økt rentenetto, økte kostnader og reduserte provisjonsinntekter.

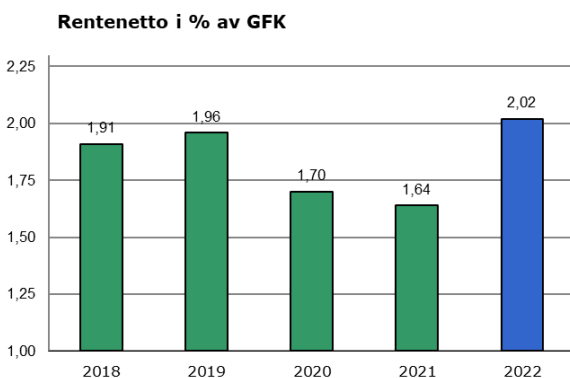
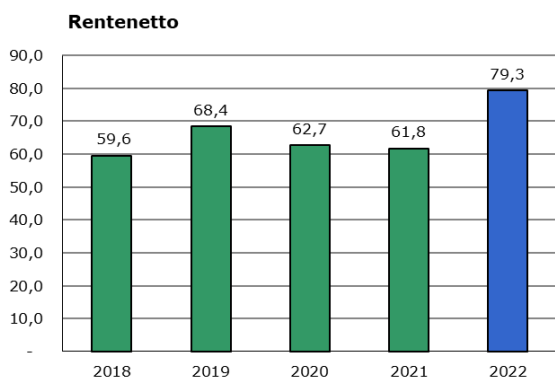

Justert for verdiendring av egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi på 42,7 MNOK (5,5) blir bankens totalresultat for 2022 på hele 88,2 MNOK (50,0). Dette gir en egenkapitalavkastning på 13,9 prosent. Verdiøkningen kommer hovedsakelig fra bankens aksjer i Eika Gruppen AS. Verdiøkningen av aksjeposten utgjør 40,6 MNOK basert på kurs ved selskapets siste transaksjon i 2022.

6.2 Rentenetto

Bankens samlede netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør 79,3 MNOK i 2022. Dette er 17,5 MNOK høyere enn ved utgangen av 2021. Bankens rentenetto målt i nominelle kroner er økt med 28,3 prosent. I prosent av GFK er rentenetto økt fra 1,64 prosent til 2,02 prosent. Økningen kommer som følge av volumvekst, økte kundemarginer og økt avkastning på egenkapitalen.

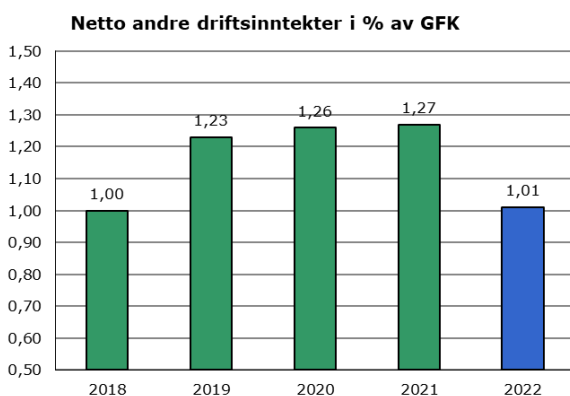
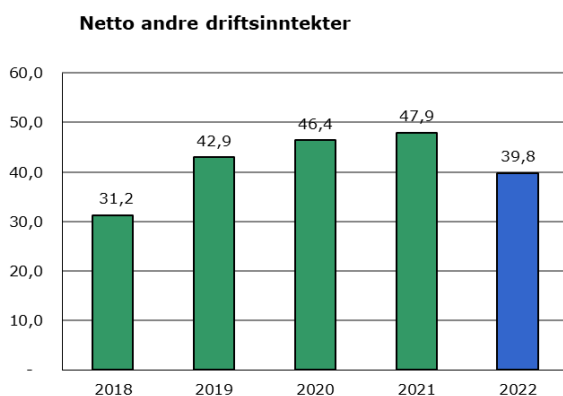

6.3 Netto andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter reduseres med 8,2 MNOK fra 2021, og utgjorde 39,8 MNOK.

Utbytte og andre inntekter fra verdipapirer er økt med 1,8 MNOK til 14,2 MNOK. Netto provisjonsinntekter reduseres med 4,1 MNOK til 26,9 MNOK, hovedsakelig som følge av reduserte provisjonsinntekter fra Eika Boligkreditt AS. Uro i kredittmarkedene som følge av blant annet krigen i Ukraina, og at «flatt» år på Oslo Børs har ført til at netto verdiendring på finansielle instrumenter reduseres med 5,9 MNOK til -1,3 MNOK.

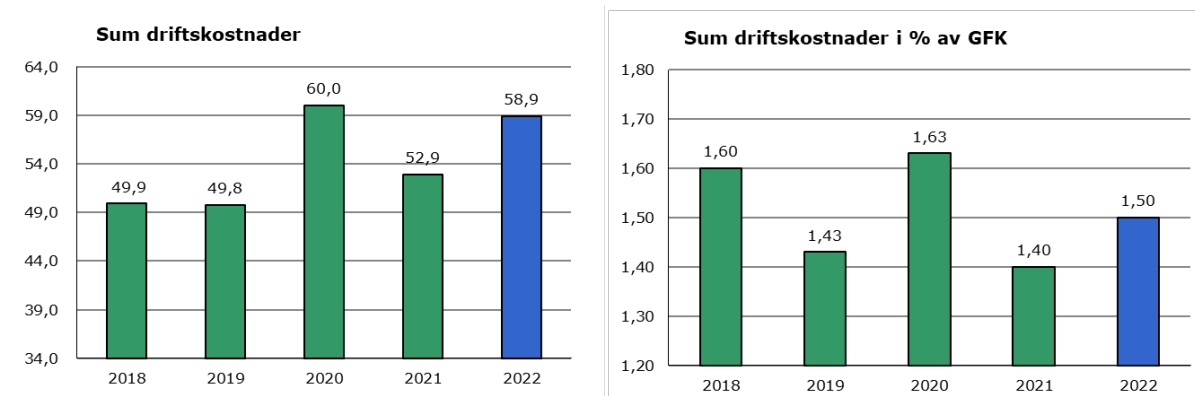
I prosent av GFK reduseres netto andre driftsinntekter til 1,01 prosent (1,27) i 2022.

6.4 Kostnader

De samlede driftskostnadene for banken utgjør 58,9 MNOK mot 52,9 MNOK i 2021. Kostnadsøkningen på 6,0 MNOK mot fjoråret er primært relatert til IT, økte personalkostnader som følge av økt bemanning, økt formuesskatt og sponsorater. Målt mot GFK er kostnadene 1,50 prosent (1,40) i 2022.

Kostnader i prosent av inntekter i 2022 utgjør 49,5 prosent (48,2).

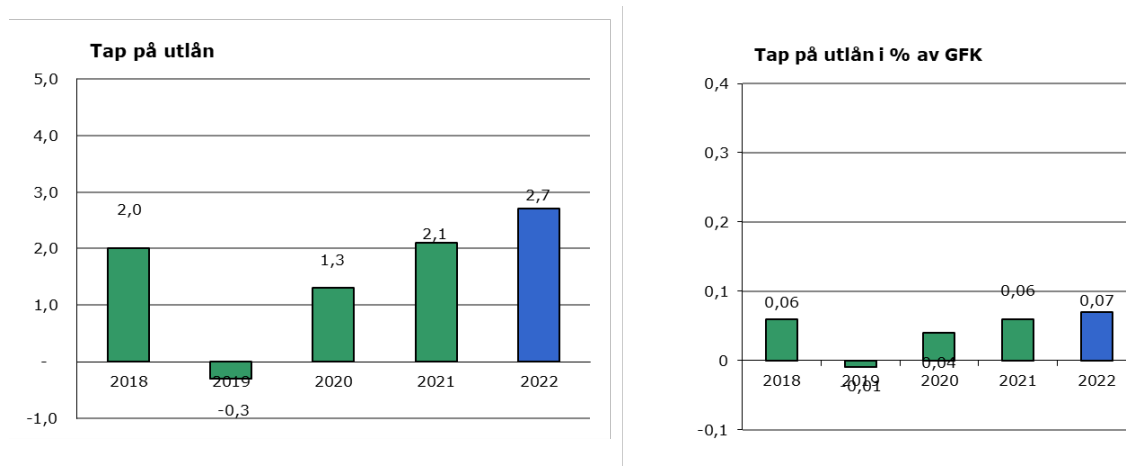

6.5 Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier har de siste årene vært lave, og netto tap på utlån er bokført med 2,7 MNOK mot 2,1 MNOK i 2021. Som følge av koronapandemien ble det i 2020 kostnadsført en tilleggsnedskrivning på 4,0 MNOK. Dette med bakgrunn i at våre tapsmodeller trolig ikke fullt ut fanger opp effektene av koronapandemien. Med svært lave og stabile misligholdstall ble 2 av 4 MNOK av tilleggsnedskrivningen tilbakeført i 2021. Tilleggsnedskrivningen er videreført i 2022, men da relatert til «dyrtid» for husholdninger og næringsliv med påfølgende risiko for økt mislighold og økte tap. I prosent av GFK utgjør tap på utlån og garantier 0,07 prosent (0,06).

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter og garantier gruppert i 3 steg basert på misligholdssannsynlighet (PD). Disse 3 stegene erstatter tidligere gruppenedskrivninger og individuelle nedskrivninger etter NGAAP. Samlede nedskrivninger utgjør totalt 14,6 MNOK og 0,46 prosent av brutto utlån, (0,49) for 2021.

For ytterligere opplysninger knyttet til tap og nedskrivninger – se note 11.

6.6 Disponering av årsoverskudd

Styret foreslår følgende disponering av bankens overskudd (i tusen kroner):

Resultat for regnskapsåret	45.502
– Overført til gavefond	9.000
– Til fond for vurderingsforskjeller	256
 = Overført til sparebankens fond	 36.246

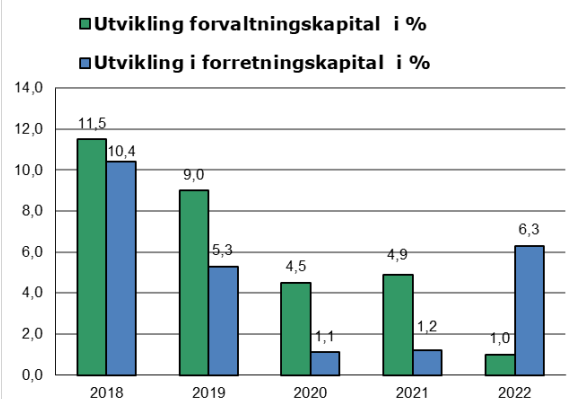
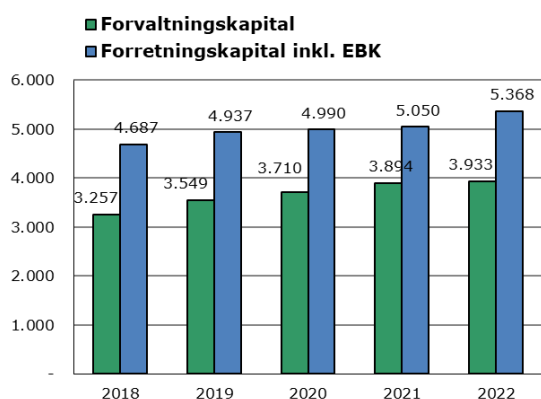
6.7 Konsernregnskap

Konsernregnskapet er en konsolidering av Berg Sparebank som morbank og datterselskapene Berg Sparebank Eiendomsmegling AS og AS Storgaten 10. AS Storgaten 10 er heleid, mens Berg Sparebank eier 74,5 prosent av aksjene i Berg Sparebank Eiendomsmegling AS. Bankens andel av datterselskapenes resultat for 2022 utgjør til sammen 0,3 MNOK. Datterselskapene har 4 heltidsansatte.

Kapitalutvikling

7.1 Forvaltningskapital og forretningskapital

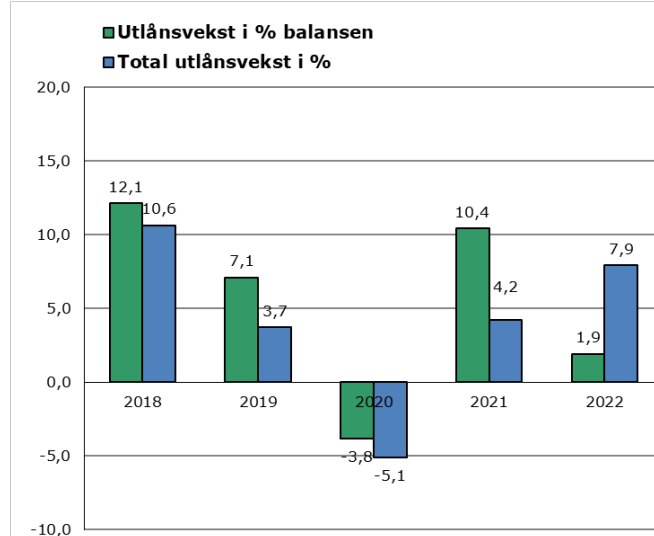
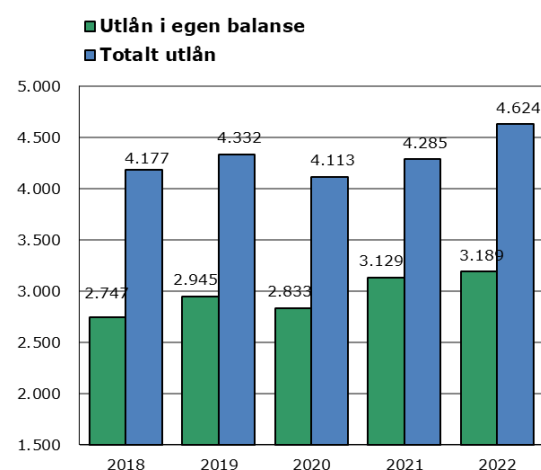
Bankens forvaltningskapital ved utgangen av 2022 ble 3,933 mrd. NOK. Dette er en økning på 1,0 prosent fra 2021. Dersom man tar hensyn til utlånsvolum som er formidlet til Eika Boligkreditt AS, vil forretningskapitalen være 5,368 mrd. NOK. Tilsvarende for 2021 var 5,050 mrd. NOK.

7.2 Utlånsutvikling

Bankens utlån i egen balanse har økt med 1,9 prosent. Tilsvarende tall i fjor var 10,4 prosent. Brutto utlån ved årsskiftet var 3,189 mrd. NOK. Banken har ved årsskiftet en portefølje i EBK på 1,435 mrd. NOK. Samlet utlånsvekst for 2022 er på 7,9 prosent som utgjør 339 MNOK. Veksten fordeler seg på personmarkedet med 284,2 MNOK og bedriftsmarkedet med 54,4 MNOK.

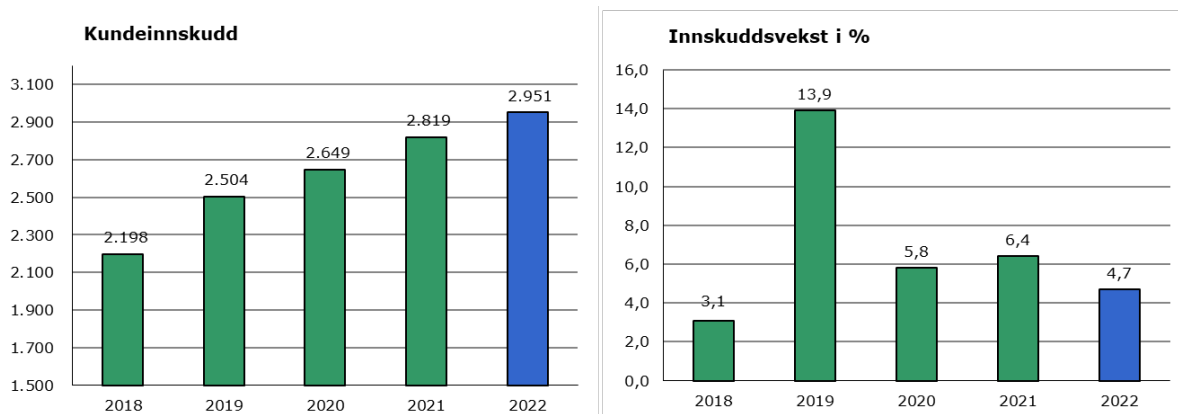
Bankens overføringsgrad til EBK er 35,4 prosent av bankens utlån til personmarkedet. Utlån i egen balanse til bedriftsmarkedet utgjør 17,8 prosent tilsvarende 568 MNOK.

Gjennomsnittlig utlånsrente i egen balanse var 3,41 prosent mot 2,71 prosent i 2021.

7.3 Innskuddsutvikling

Kundeinnskuddene har økt med 132,4 MNOK i 2022 mot 170 MNOK i 2021. Samlede innskudd utgjør 2,951 mrd. NOK. Innskuddsdekningen pr. utgangen av 2022 er 92,6 prosent mot 90,1 prosent i 2021. Gjennomsnittlig rente på kundeinnskuddene ble 0,90 prosent mot 0,49 prosent i 2021.

7.4 Egenkapital og kjernekapitaldekning

Bankens ansvarlige kapital består av egenkapital og et ansvarlig lån, opptatt i 2018, pålydende 40 MNOK. Bankens egenkapital utgjør 676,6 MNOK pr. 31.12.2022. Soliditeten er 17,2 prosent – opp 1,9 prosent poeng sammenlignet med utgangen av fjoråret.

Bankens rene kjernekapitaldekning ved årsskiftet 2022 er 25,91 prosent og beløper seg til 506,2 MNOK etter fradrag for ansvarlig kapital i finansinstitusjoner.

Utsiktene for kommende år

Ved inngangen til 2023 er det mange forhold som skaper betydelig usikkerhet. Internasjonalt er det utviklingen i og utfallet av krigen i Ukraina, spenningene mellom USA og Kina, og utviklingen i energimarkedene som bidrar med mest usikkerhet og risiko. Nasjonalt er usikkerheten knyttet til utviklingen i arbeidsmarkedet, boligmarkedet, konsumpriser samt spenning knyttet til årets lønnsoppgjør.

Arbidsmarkedet er stramt, og i visse bransjer får man ikke tak i rett kompetanse. Dette sammen med økt inflasjon legger press på lønninger. Det er ennå for tidlig å fastslå om Norges Banks renteøkninger er sterk nok medisin til å dempe inflasjonen. Boligmarkedet og lønnsoppgjøret oppleves derfor som en «joker» ift. om dette blir en myk landing for økonomien.

Bankens person- og bedriftskunder har klart seg bra gjennom pandemien, og så langt også med økte renter, sterk prisvekst og svært høye energikostnader. Utviklingen i misligholdte engasjementer gjennom perioden 2020 til og med 2022 bekrefter dette. Banken forventer derimot at vi får en moderat økning i misligholds volum og tap i 2023. Dette som en konsekvens av kombinasjon av økte renter, sterk prisvekst og svært høye energikostnader.

Boligprisveksten har vært høy gjennom mange år, og for 2023 forventes det et flatt eller svakt fallende boligmarked. Statistisk Sentralbyrå spådde høsten 2022 et boligprisfall på 8 prosentpoeng, men med lempninger i utlånsforskriften, færre boliger i markedet og under utvikling, samt lav ledighet vurderes dette scenariet som mindre sannsynlig. Med lavere kredittvekst forventes det nok et år med hard konkurranse om kundene i vårt markedsområde. Dette skal vi møte med konkurransedyktige vilkår og ledende kundeopplevelser. Styret forventer at bankens positive utvikling fortsetter. I våre budsjetter for 2023 legger man til grunn en kredittvekst på nivå med den nasjonale kredittveksten til husholdninger.

Banken er godt i gang med arbeidet med å forberede organisasjonen på overgang til nytt kjernebanksystem. Konvertering skal skje i september 2023. Avtalen med TietoEvry vil styrke vår langsiktige konkurransekraft gjennom betydelig kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet. Vi får en fremtidsrettet IT-plattform som svarer opp kundenes stadig økte forventninger til digitale løsninger og tjenester. Avtalen med TietoEVRY er beregnet å gi banken en årlig effektivisering i IT-kostnader på om lag 40 prosent tilsvarende 4,4 MNOK.

Det er styrets vurdering at eierskapet og samarbeidet i Eika-Gruppen er strategisk meget viktig for bankens selvstendige utvikling. Alliansen bidrar til å styrke vår posisjon som selvstendig lokalbank.

Bankens soliditet og gode markedsposisjon er et godt utgangspunkt for en videre positiv utvikling. Forsvarlig og langsiktig økonomisk drift skal vektlegges på en slik måte at banken også i årene som kommer skal bidra til bærekraftig verdiskapning for kunder og lokalsamfunn. Styret anser Berg Sparebank som godt rustet til å møte fremtidens utfordringer. Vi har i våre budsjetter lagt til grunn et tilfredsstillende driftsresultat for 2023.

Styret vil rette en stor takk til engasjerte medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeid og solid innsats i året banken har lagt bak seg. Styret ønsker også å takke bankens kunder og øvrige forbindelser for godt samarbeid.

Halden, 16. mars 2023

I styret for BERG SPAREBANK

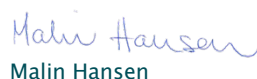
Bjørn Brevig, leder

Terje Kristiansen, nestleder

Karianne Hauge Bjugan

Malin Hansen

Merete Dammyr

Bård Degnes

Jørn Berg, Adm. banksjef

Resultatregnskap med notehenvisninger

Ordinært resultat - Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2022	2021	2022	2021
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		108.499	80.338	108.190	80.077
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		5.931	3.023	5.931	3.023
Rentekostnader og lignende kostnader		35.150	21.562	35.126	21.550
Netto renteinntekter	Note 18	79.280	61.798	78.995	61.550
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		30.376	34.154	30.376	34.154
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.514	3.181	3.514	3.181
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		14.227	12.426	13.971	11.331
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-1.323	4.547	-1.323	4.547
Andre driftsinntekter		0	0	11.657	13.427
Netto andre driftsinntekter	Note 19	39.766	47.946	51.166	60.277
Lønn og andre personalkostnader	Note 20,21	23.891	21.959	28.450	27.170
Andre driftskostnader	Note 22	31.987	27.398	39.815	35.215
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 31	3.022	3.570	1.720	2.101
Sum driftskostnader før kredittap		58.900	52.927	69.985	64.486
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	2.685	2.110	2.685	2.110
Resultat før skatt		57.460	54.707	57.491	55.231
Skattekostnad	Note 24	11.958	10.182	12.030	10.546
Resultat av ordinær drift etter skatt		45.502	44.525	45.461	44.684
<i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>					
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-523	453	-523	453
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 29	40.847	5.175	40.847	5.175
Øvrige andre inntekter og kostnader	Note 31	2.406	0	3.022	0
Skatt	Note 24	7	138	623	138
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		42.724	5.490	42.724	5.490
Totalresultat		88.226	50.015	88.185	50.174
<i>Resultat etter skatt</i>					
Majoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				45.502	44.525
Minoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				-41	159
<i>Totalresultat</i>					
Majoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				88.226	50.015
Minoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				-41	159

Balanse med notehenvisninger

Balanse - Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2022	2021	2022	2021
Konter og kontantekvivalenter	Note 25-26	73.682	72.086	73.682	72.086
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 25-26	56.932	137.206	56.932	137.206
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 25-26	3.174.331	3.113.911	3.167.593	3.106.698
Rentebærende verdipapirer	Note 27	275.202	267.750	275.202	267.750
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 28-29	286.405	232.263	286.405	232.263
Eierinteresser i konsernselskaper	Note 23,30	23.184	20.745	0	0
Varige driftsmidler	Note 23,31	25.723	30.161	41.030	39.777
Andre eiendeler	Note 32	17.197	20.178	19.305	22.760
Sum eiendeler		3.932.656	3.894.299	3.920.149	3.878.539

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2022	2021	2022	2021
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 33	0	100.214	0	100.214
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 34	2.951.215	2.818.845	2.945.877	2.813.817
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 35	195.992	270.323	195.992	270.323
Annen gjeld	Note 36	26.545	25.277	29.175	28.110
Pensjonsforpliktelser	Note 36	11.011	10.315	11.011	10.315
Betalbar skatt	Note 24	11.479	10.320	11.650	10.740
Utsatt skatt	Note 24	0	0	4.811	0
Andre avsetninger	Note 6, 10-11	19.751	23.957	4.418	9.378
Ansvarlig lånekapital	Note 35	40.057	40.031	40.057	40.031
Sum gjeld		3.256.051	3.299.281	3.242.991	3.282.928
Fond for vurderingsforskjeller		20.676	18.237	0	0
Fond for urealiserte gevinster		103.624	62.697	115.692	72.582
Sparebankens fond		541.053	505.192	541.053	505.192
Gavefond		11.252	8.891	11.252	8.891
Annen egenkapital		0	0	8.608	8.352
Minoritetsinteresser		0	0	552	594
Sum opptjent egenkapital		676.605	595.018	677.157	595.611
Sum egenkapital		676.605	595.018	677.157	595.611
Sum gjeld og egenkapital		3.932.656	3.894.299	3.920.149	3.878.539

Halden, 16. mars 2023

I styret for BERG SPAREBANK

Bjørn Brevig, leder

Terje Kristiansen, nestleder

Karianne Hauge Bjugan

Malin Hansen

Merete Dammyr

Bard Degnes

Jørn Berg, Adm. banksjef

Nøkkeltall

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2022	2021
Resultat		
Kostnader i % av totale inntekter (ekskl. VP)	55,49 %	57,05 %
Kostnader i % av totale inntekter justert for netto finans	48,93 %	50,31 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (ekskl. VP)	25,31 %	33,39 %
Innskuddsmargin hittil i år	1,15 %	0,00 %
Utlånsmargin hittil i år	1,36 %	2,22 %
Netto rentemargin hittil i år	2,02 %	1,64 %
Ordinært resultat etter skatt i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,16 %	1,18 %
Egenkapitalavkastning etter skatt basert på totalresultat	13,88 %	8,73 %
Egenkapitalavkastning etter skatt basert på ordinært resultat	7,16 %	7,77 %
Balanse		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	17,82 %	16,43 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	35,38 %	30,65 %
Innskuddsdekning	92,55 %	90,09 %
Innskuddsvekst (12mnd)	4,70 %	6,42 %
Utlånsvekst (12 mnd)	1,91 %	10,44 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	7,90 %	4,18 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	3.930.830	3.778.514
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	5.224.277	4.992.585
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån	0,09 %	0,07 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån	0,46 %	0,48 %
Soliditet¹		
Ren kjernekapitaldekning	23,41 %	23,37 %
Kjernekapitaldekning	23,80 %	23,77 %
Kapitaldekning	25,71 %	25,85 %
Uvektet kjernekapitalandel	11,32 %	10,52 %
¹ Inklusiv konsolidering av samarbeidsgrupper		
Likviditet		
LCR	243 %	277 %
NSFR	132 %	145 %

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Opptjent egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Totalresultat 31.12.2020	33.276	4.000	589	7.049	0	44.914
Utbetalt gaver i 2020		-2.350				-2.350
Andre endringer egenkapital	101			-101		0
Egenkapital 31.12.2020	465.197	10.061	17.585	57.830	0	550.673
Resultat etter skatt	39.372	4.500	652			44.525
Verdiendring				5.175		5.175
Estimatavvik pensjon	453					453
Endring i utsatt skatt estimatavvik og urealisert aksjegev.	-138					-138
Totalresultat 31.12.2021	39.687	4.500	652	5.175	0	50.015
Utbetalt gaver i 2021		-5.670				-5.670
Andre endringer egenkapital	308			-308		0
Egenkapital 31.12.2021	505.192	8.891	18.237	62.697	0	595.018
Resultat etter skatt	36.246	9.000	256			45.502
Verdiendring			2.182	41.071		43.254
Estimatavvik pensjon	-523					-523
Endring i utsatt skatt estimatavvik og urealisert aksjegev.	130			-137		-7
Totalresultat 31.12.2022	35.853	9.000	2.438	40.935	0	88.226
Utbetalt gaver i 2022		-6.639				-6.639
Andre endringer egenkapital	7			-7		0
Egenkapital 31.12.2022	541.053	11.252	20.676	103.624	0	676.605

Konsern

Opptjent egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Totalresultat 31.12.2020	33.276	4.000	0	7.049	855	45.180
Utbetalt gaver i 2020		-2.350				-2.350
Andre endringer egenkapital	101			-101	-255	-255
Egenkapital 31.12.2020	465.197	10.061	0	67.715	8.287	551.259
Resultat etter skatt	39.372	4.500			812	44.684
Verdiendring				5.175		5.175
Estimatavvik pensjon	453					453
Endring i utsatt skatt estimatavvik og urealisert aksjegev.	-138					-138
Totalresultat 31.12.2021	39.687	4.500	0	5.175	812	50.174
Utbetalt gaver i 2021		-5.670				-5.670
Andre endringer egenkapital	308			-308	-152	-152
Egenkapital 31.12.2021	505.192	8.891	0	72.582	8.946	595.611
Resultat etter skatt	36.246	9.000			215	45.460
Verdiendring				43.254		43.254
Estimatavvik pensjon	-523					-523
Endring i utsatt skatt estimatavvik og urealisert aksjegev.	130			-137		-7
Totalresultat 31.12.2022	35.853	9.000	0	43.117	215	88.184
Utbetalt gaver i 2022		-6.639				-6.639
Andre endringer egenkapital	7			-7		0
Egenkapital 31.12.2022	541.053	11.252	0	115.692	9.160	677.157

Kontantstrømoppstilling – direkte metode

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsern	
	2022	2021	2022	2021
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Netto utbetaling av lån til kunder	-59.814	-295.106	-60.289	-295.593
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	106.020	80.258	106.327	79.997
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	132.371	170.135	132.682	169.993
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-27.406	-15.508	-27.430	-15.496
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.479	78	2.479	78
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-8.080	111.708	-8.080	111.708
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	5.931	3.023	5.931	3.023
Netto provisjonsinnbetalinger	26.861	30.973	26.861	30.973
Innbetalinger andre inntekter	0	0	11.334	13.754
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	1.524	113.552	1.524	113.552
Utbytte fra kortsiktige investeringer i verdipapirer	0	205	0	205
Utbetalinger til drift	-53.544	-51.190	-66.187	-64.893
Betalt skatt	-11.231	-10.103	-11.650	-10.610
Utbetalte gaver	0	0	0	0
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	115.111	138.025	113.502	136.691
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	0	0	0	0
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-38.236	0	-38.236	0
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	21.642	10.169	21.642	10.169
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	14.227	11.568	13.971	11.125
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-2.367	21.737	-2.623	21.294
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	-75.000	195.000	-75.000	195.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	-5.447	-200.000	-5.447	-200.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-3.337	0	-3.337
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner	-100.000	-50.000	-100.000	-50.000
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjonar	-814	-1.435	-814	-1.435
Andre betalinger ved lån fra kredittinstitusjoner	0	1.500	0	1.500
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån	0	0	0	0
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån	0	0	0	0
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-1.484	-946	-1.484	-946
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital	0	0	0	0
Utbetaling ved forfall av fondsobligasjonskapital	0	0	0	0
Renteutbetalinger på fondsobligasjon	0	0	0	0
Kjøp og salg av egne aksjer	0	0	0	0
Leiebetalinger på balanseførte leieforpliktelser	-2.039	-2.504	-174	-727
Utbetalinger fra gavefond	-6.639	-5.670	-6.639	-5.670
Emisjon av egenkapitalbevis	0	0	0	0
Utbytte til egenkapitalbeviserne	0	-255	0	-255
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-191.422	-67.647	-189.557	-65.870
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-78.678	92.115	-78.678	92.115
Likviditetsbeholdning 1.1	204.792	112.677	204.792	112.677
Likviditetsbeholdning 31.12	126.114	204.792	126.114	204.792
Likviditetsbeholdning spesifisert:				
Konter og kontantekvivalenter	73.682	3.304	73.682	3.304
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	52.432	201.488	52.432	201.488
Likviditetsbeholdning	126.114	204.792	126.114	204.792

NOTER

NOTE 1 – Regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Generelt

Berg Sparebank tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Banken har hovedkontor i Halden og filial i Fredrikstad. Hovedkontor har besøksadresse Storgata 10, 1771 Halden.

Regnskapet for 2022 er godkjent av styret 16.03.2023.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kreditt- og finansieringsforetak, («årsregnskapsforskriften»).

Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften §1–4, 1.ledd bokstav b) og 2. ledd bokstav b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER TIL EKSISTERENDE STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT OG HVOR FORETAKET IKKE HAR VALGT TIDLIG ANVENDELSE

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er tredd i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap.

SAMMENDRAG AV VESENTLIG REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Konsolidering

Det er foretatt konsolidering av morselskapet Berg Sparebank og datterselskapene AS Storgaten 10 (100% eiet) og Berg Sparebank Eiendomsmegling AS (74,5% eiet). Eiendomsselskapet har ingen aktiv daglig drift. Opplysningene om datterselskapene er gitt i note 23. Andre opplysninger om konsernforhold er gitt i noter der de er vurdert å være vesentlige. Der ikke annet er oppgitt, er notene felles for morbank og konsern.

INNETKTSFØRING

Periodisering av renter

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader.

Rentebærende balanseposter

For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt.

Renteinntekter på engasjementer som er/ikke er kredittforringet

Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost, (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Effektiv rente

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Gebyrer og provisjoner

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er mottatt.

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Generelt

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt. Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Pr. 31.12.2022 har banken ingen eksponering mot renterisiko for kunder i form av fastrenteinnskudd eller fastrentelån. Se note 17 for renterisikoeksponering for obligasjoner og note 33 og 35 for renterisikoeksponering knyttet til innlån.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost.

Banken har anledning til å overføre eksisterende utlån som har belåningsgrad under 75 % med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt AS. Overføring av utlån fra egen balanse til EBK skjer kun unntaksvis og da kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til EBK til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje:

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser:

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Omsetning i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

Omsetning i ikke-aktivt marked

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost. Inntektene/ kostnadene beregnes etter instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen. Eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis. For ytterligere detaljer henvises det til Note 2.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap samt en modell for vurdering av om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning. Banken benytter den SDC-utviklede modellen. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art.

Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Utbytte på aksjer klassifisert til virkelig verdi over resultat føres over resultatet når utbyttet mottas.

SIKRINGSBOKFØRING

Berg Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres.

Ved verdiregulering av bygninger blir akkumulerte avskrivninger eliminert mot eiendelens brutto balanseførte verdi, og nettobeløpet omarbeidet til eiendelens verdiregulerte beløp. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter/skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk.

Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

AKSJER I DATTERSELSKAP

Aksjer i datterselskap er vurdert etter egenkapitalmetoden.

IMMATERIELLE EIENDELER

Det er ingen balanseførte immaterielle eiendeler pr. 31.12.2022 bortsett fra utsatt skattefordel.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

Innføring av IFRS 16 standard medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler. Det medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi, (mindre enn 5.000 USD), og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Innregning av leieforpliktelser: Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausuler før endelig kontraktsutløp er medregnet i leieforpliktelser dersom det er sannsynlig at opsjon eller klausul vil bli benyttet. Felleskostnader føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteeiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittrisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Etterfølgende målinger: Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden. Leieforpliktelser måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelser måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten. Dersom den balanseførte verdien av bruksretten, er redusert til null foretas resultatføring.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelser (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskuddsleie og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelser presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det, se note 31 og 39.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil banken redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner. Se note 24.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble avviklet pr. 31.12.2016. Alle ansatte har etter dette innskuddsbasert tjenestepensjon. Adm. banksjef har i sin arbeidsavtale en avtale om en livsvarig pensjon på 70 % av lønn fra fylte 65 år. Denne forpliktelsen dekkes gjennom en egen avtale om supplerende ytelsespensjon. Bankens har også en løpende pensjonsforpliktelse overfor en tidligere banksjef. Berg Sparebank følger IAS 19 for pensjonskostnader. Det foretas årlig aktuarberegning av pensjonsforpliktelsene. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for estimatavvik og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for aktuarberegning revurderes årlig.

Årets premie for innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres etter hvert som den påløper. Bankens ansatte inngår i Fellesordningen for AFP. Privat avtalefestet pensjon (AFP) er en tariffbasert pensjonsordning for ansatte i privat sektor. Ytelsen er livsvarig og kan tas ut fra du fyller 62 år, forutsatt at den ansatte oppfyller vilkårene i AFP-vedtektene. AFP-ordningen er et trepartssamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker 1/3 av utgiftene til AFP, mens bedriftene dekker 2/3. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordningen beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av bankens andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med kostnadsføring av påløpt premie. Se note 36.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Fondsobligasjoner som er evigvarende, og hvor banken har en ensidig rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår, tilfredsstiller ikke definisjonen til finansielle forpliktelser iht IAS 32. Slike obligasjoner klassifiseres om egenkapital i balansen (hybridkapital) og renten behandles som utbytte og presenteres som reduksjon i sparebankens fond.

Banken har ingen fondsobligasjonslån pr. 31.12.2022.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om bankens finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker bankens finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke bankens finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle-, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode.

Operasjonelle aktiviteter

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten.

Investerings- og finansieringsaktiviteter

Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter.

Likvider omfatter kontanter, bankinnskudd og fordringer på Norges Bank.

Kredittrisiko

NOTE 2 – Kredittrisiko

Ny definisjon av mislighold er implementert pr. 01.01.2021. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager.
- For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken, (Unlikely To Pay, UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kreditttap.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD, (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelsen på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporterings-tidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder:

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder:

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom person- og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder, (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell. Disse modellene vektet ulikt basert på tid som kunde i banken og tid siden siste kredittsøk. I de tilfeller hvor kundeforholdet

og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont, vil totalmodellen utelukkende bestå av den generiske modellen.

Dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont vil totalmodellen utelukkende bestå av adferdsmodellen.

I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 måneder basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner samt produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 måneder basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller:

- Enkelpersonsforetak (ENK)
- Foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA)
- Øvrige foretak med innlevert regnskap
- Øvrige foretak uten regnskap

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller:

- Fire undermodeller delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år)
- Én undermodell består av personer, uansett alder, med minst én aktiv betalingsanmerkning

Modellene valideres årlig og rekalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet, (PD liv), benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder, (PD 12 måneder).

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD-verdi slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med den faktiske PD-verdi på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet, må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$

og

$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$

eller

$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$

For å fange opp sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD-enderinger ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9-metodikken krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurderingen av forventede kredittap.

Forventningene til framtiden er tatt hensyn til gjennom en makroøkonomisk regresjonsmodell for henholdsvis PM- og BM-porteføljen som vurderer endring i sannsynligheten for mislighold (PD) i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur).

I alle tre scenarioene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Basis-scenariet: I basissceneriet er det benyttet makroprognoser fra SSBs rapport «Konjunkturtendensene», samt at det er benyttet en skjønnsmessig ekspertvurdering av sjeføkonom i Eika Gruppen for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB-rapporten.

Sannsynlighetsvekting er på 70%

Nedside- og Oppsidescenariet: Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med basisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester.

Sannsynlighetsvekting er på hhv 20% og 10%.

Tabellene viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå PM. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

Makrofaktorer for PM-porteføljen					
Scenarioer	2023	2024	2025	2026	2027 -
Basis	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
Nedside	3,1	2,5	1,8	1,5	1,4
Oppside	0,3	0,6	1,1	1,3	1,4
Sum brutto utlån	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4

Makrofaktorer for BM-porteføljen					
Scenarioer	2023	2024	2025	2026	2027 -
Basis	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5
Nedside	2,1	1,8	1,7	1,5	1,5
Oppside	1,0	1,2	1,5	1,4	1,5
Sum brutto utlån	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5

I implementering av makrofaktorene i IFRS 9-modellen er alle faktorene for PM dividert med 1,25 og med 1,20 for BM for å ta høyde for overestimering av misligholdssannsynlighet i bankens PD-modell. Det antas at PM og BM-modellen vil overestimere misligholds sannsynlighetene med henholdsvis 25 og 20 % i framtiden.

I note 13 er det angitt sensitivitetsberegninger for bankens forventet kredittap i ulike scenarier, herunder inkludert beregninger hvor henholdsvis nedside- og oppsidescenariet er sannsynlighetsvektet 100 %.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Bedriftsmarked

Banken gjennomgår årlig bedriftsporteføljen. Store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende.

Personmarked

Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller ved dårlig betalingshistorikk.

Estimering av nedskrivning på enkeltkunder – Bedrifts- og Personmarked:

Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling. For engasjementer i bedriftsmarkedet vurderes også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt.

Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside, som vektes med hhv. 80, 10 og 10 prosent.

Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier. Se note 6–13 for vurdering av kredittrisiko.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement, jfr. tabell vist nedenfor. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent.

Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

	Sannsynlighet for mislighold til	Sannsynlighet for mislighold fra
Risikoklasse	2023	2024
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

NOTE 3 – Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimaten og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Bedriftsmarked – Banken gjennomgår årlig utvalgte terskelverdier av BM-porteføljen. Store, spesielt risikoutsatte, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis.

Personmarked – Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Estimering av nedskrivning – Bedrifts- og Personmarked

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold, (probability of default- PD), tap ved mislighold, (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default-EAD). Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

Banken har i tillegg «ikke-modellberegnete nedskrivninger». Disse skal dekke usikkerhet som nedskrivningsmodellen ikke tar tilstrekkelig høyde for. Dette er bl.a. relatert til overgangsrisiko for bransjer som blir underlagt nye krav til bærekraft, bransjer som kan forventes å rammes hardt av vesentlig økning i strømpriser, bransjer med stor prisvekst på innsatsfaktorer, (byggemateriell, kunstgjødse, tilgang på innleid/ kvalifisert arbeidskraft mv).

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker. Slik verdsettelse vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker, (f.eks. modeller), som er benyttet for å bestemme virkelig verdi vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter samt gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene for disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter, (note 26).

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelse klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 1, (overtagelse av eiendeler). Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi iht eiendommens art i regnskapet.

NOTE 4 – Kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital, (hybridkapital), og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital minst skal utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav.

Pr. 31.12.2022 er konsolidert kapitalbehov inkludert buffere i henhold til Pilar I for hhv ren kjernekapital-, kjernekapital- og ansvarlig kapitaldekning 12,0%, 13,5% og 15,5%. Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Banken har ikke fått fastsatt SREP-krav fra Finanstilsynet. Konsolidert Pilar 2-tillegg er i bankens Icaap-modell beregnet på bakgrunn av internt beregnet Pilar 2-tillegg og bankens andel av Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppens internt beregnede/fastsatte Pilar 2-tillegg. Konsoliderte kapitalmål, (kapitalbehov + styringsbuffer), er pr. 31.12.2022 for henholdsvis ren kjerne-, kjernekapital- og ansvarlig kapitaldekning 16,9%, 18,4% og 20,4%.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
Tall i tusen kroner	2022	2021	2022	2021
Opptjent egenkapital	541.053	505.192	440.731	429.322
Fond for vurderingsforskjeller	20.676	18.237	0	
Fond for urealiserte gevinster	103.624	62.697	0	
Innbetalt egenkapitalbeviskapital/aksjekapital			18.555	18.043
Annen egenkapital			126.076	81.623
Overkursfond			78.954	75.531
Gavefond	11.252	8.891		
Sum egenkapital	676.605	595.018	664.315	604.519
Frdrag VIPPS	-9.698	-8.242	-9.916	-8.405
Frdrag for ikke vesentlige investeringer	-160.077	-114.399	0	0
Frdrag for vesentlige investeringer			-5.181	-5.069
Frdrag for forsvarlig verdsetting	-585	-521	-883	-788
Immaterielle eiendeler			-442	-384
Frdrag i ren kjernekapital			-185	
Ren kjernekapital	506.245	471.856	647.709	589.872
Fondsobligasjoner			10.798	10.043
Frdrag i kjernekapital				
Sum kjernekapital	506.245	471.856	658.506	599.915
Tilleggskapital - ansvarlig lån	40.000	40.000	52.776	52.634
Frdrag i tilleggskapital				
Netto ansvarlig kapital	546.245	511.856	711.282	652.548
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Stater	0	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	14.816	15.231	38.812	34.129
Offentlige eide foretak		0		0
Institusjoner	7.725	93	30.892	30.100
Foretak	81.771	92.602	94.479	108.666
Massemarked		0	42.687	35.531
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.232.527	1.174.876	1.658.263	1.630.107
Forfalte engasjementer	8.114	5.435	9.860	7.199
Høyrisiko-engasjementer	79.633	57.932	79.633	57.932
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.794	16.819	25.228	26.567
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	10.486	26.523	10.486	26.523
Andeler i verdipapirfond	22.742	30.363	24.370	32.085
Egenkapitalposisjoner	134.610	114.391	358.294	151.421
Øvrige engasjement	135.221	125.725	142.113	131.855
CVA-tillegg		0	18.482	28.600
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.742.439	1.659.989	2.533.600	2.300.716
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	211.144	201.468	228.587	218.990
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader		0	4.907	4.513
Sum beregningsgrunnlag	1.953.583	1.861.457	2.767.093	2.524.219
Kapitaldekning i %	27,96 %	27,50 %	25,71 %	25,85 %
Kjernekapitaldekning i %	25,91 %	25,35 %	23,80 %	23,77 %
Ren kjernekapitaldekning i %	25,91 %	25,35 %	23,41 %	23,37 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	12,21 %	12,17 %	11,32 %	10,52 %

Konsolidering av samarbeidende grupper: Fra 01.01.2018 rapporteres kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har pr. 31.12.2022 en eierandel på 1,87 % i Eika Gruppen AS og 1,29 % i EBK AS.

NOTE 5 – Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko samt å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og –kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelse. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder policy for virksomhets- og risikostyring. Dokumentet gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen, i banken og ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter. Revisjon av dokumentet skjer ved behov og minimum én gang pr. år.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

FINANSIELL RISIKO

Berg Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til finansforetaksloven og kapitalkravsforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder markeds- og renterisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko, (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko, (for kredittrisiko).

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine forpliktelser ved forfall samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker vesentlig. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Av bankens styrebehandlete likviditetspolicy, fremgår det at banken skal ha lav likviditetsrisiko. Likviditetspolicyen har klare rammer for likviditetsnivået i banken, herunder måltall for bufferlikviditet, krav til kort- og langsiktig finansiering, mål for innskuddsdekning samt rammer for finansieringsstruktur. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens likviditetspolicy. Likviditetspolicy gjennomgås minimum årlig. Bankens innskudd består hovedsakelig av innskudd fra kunder innenfor bankens markedsområde.

Likviditetssituasjonen er meget god. Etablerte ordninger med låneadgang i Norges Bank, trekkrettigheter i oppgjørsbank, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og ordinære kundeinnskudd. Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. I dokumentet er det nedfelt rammer for mulige investeringer. Banken har avtale med Eika Kapitalforvaltning AS om aktiv forvaltningsservice av bankens obligasjons- og verdipapirportefølje og avtale med AlphaSpar om aktiv forvaltning av bankens portefølje av fond, egenkapitalbevis og/eller bankaksjer. Avtalene har et klart mandat for risikoeksponering og er i samsvar med policy for markedsrisiko. Rammene vurderes årlig av styret og ligger godt innenfor myndighetsbestemte maksimalgrenser. Bankens eksponering av markedsrisiko skal være lav til moderat. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse. Se note 27–29 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko. Policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv. sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere kritesituasjoner.

Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret. Bankens operasjonelle risiko skal være lav.

FORRETNINGSRISIKO

Forretningsrisiko omfatter risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Styring og kontroll med bankens forretningsskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølgelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

Forretningsrisiko inkluderer også omdømmerisiko. Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2022 gjennomført etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølgelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

STRATEGISK RISIKO

Strategisk risiko defineres om risiko for at banken ikke skal «overleve». Dette er den fundamentale risiko for styret og ledergruppen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

ESG RISIKO

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittrisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene.

COMPLIANCE

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Styret vedtar årlig retningslinjer for risikostyrings- og compliancefunksjonen. Retningslinjene beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse samt effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer samt implementeres.

Aktiviteten på complianceområdet har vært stor i de senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 - Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.471.227	15.385	0	2.486.612
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	399.214	81.195	0	480.409
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	41.319	172.982	0	214.301
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	7.576	7.576
Sum brutto utlån	2.911.760	269.562	7.576	3.188.897
Nedskrivninger	-2.113	-10.621	-1.832	-14.566
Sum utlån til balanseført verdi	2.909.646	258.941	5.744	3.174.331

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.240.193	14.700	0	2.254.892
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	183.334	69.408	0	252.741
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	14.040	92.164	0	106.203
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	6.657	6.657
Sum brutto utlån	2.437.566	176.271	6.657	2.620.494
Nedskrivninger	-583	-5.296	-920	-6.798
Sum utlån til bokført verdi	2.436.983	170.975	5.737	2.613.696

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	231.034	686	0	231.720
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	215.880	11.787	0	227.667
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	27.279	80.818	0	108.097
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	918	918
Sum brutto utlån	474.193	93.291	918	568.403
Nedskrivninger	-1.530	-5.325	-912	-7.768
Sum utlån til bokført verdi	472.663	87.966	7	560.635

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet

Ubenyttede kreditter og garantier

(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	217.753	5.624	0	223.376
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	17.840	2.124	0	19.963
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	478	2.537	0	3.015
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	86	86
Sum ubenyttede kreditter og garantier	236.070	10.284	86	246.441
Nedskrivninger	-57	-36	-23	-116
Netto ubenyttede kreditter og garantier	236.013	10.248	63	246.325

2021

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.520.113	3.436	0	2.523.549
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	334.314	112.904	0	447.218
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	64.949	81.928	0	146.877
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	11.439	11.439
Sum brutto utlån	2.919.376	198.268	11.439	3.129.083
Nedskrivninger	-852	-9.131	-5.189	-15.172
Sum utlån til balanseført verdi	2.918.524	189.137	6.250	3.113.911

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.243.626	3.436	0	2.247.062
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	170.049	95.453	0	265.502
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	47.830	50.177	0	98.006
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	4.545	4.545
Sum brutto utlån	2.461.504	149.066	4.545	2.615.114
Nedskrivninger	-346	-5.089	-1.009	-6.444
Sum utlån til bokført verdi	2.461.158	143.977	3.536	2.608.670

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	276.487	0	0	276.487
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	164.265	17.451	0	181.716
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	17.119	31.751	0	48.871
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	6.895	6.895
Sum brutto utlån	457.872	49.202	6.895	513.968
Nedskrivninger	-506	-4.042	-4.180	-8.728
Sum utlån til bokført verdi	457.366	45.160	2.715	505.240

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet (Pr. klasse finansielt instrument:)	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	196.883	7.628	0	204.511
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	20.240	9.069	0	29.309
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	679	2.207	0	2.886
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	0	0
Sum ubenyttede kreditter og garantier	217.801	18.905	0	236.706
Nedskrivninger	-42	-81	0	-124
Netto ubenyttede kreditter og garantier	217.759	18.824	0	236.583

NOTE 7 – Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2022	2021
Kasse-, drifts- og brukskreditter	343.484	321.252
Byggelån	29.763	17.090
Nedbetalingslån	2.815.650	2.790.741
Brutto utlån og fordringer på kunder	3.188.897	3.129.083
Nedskrivning steg 1	-2.113	-852
Nedskrivning steg 2	-10.621	-9.131
Nedskrivning steg 3	-1.832	-5.189
Netto utlån og fordringer på kunder	3.174.331	3.113.911
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.434.852	1.156.002
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	4.609.183	4.269.913

Brutto utlån fordelt på geografi	2022	2021
Halden	2.046.991	2.023.465
Fredrikstad	516.515	496.242
Sarpsborg	275.915	233.449
Oslo	112.857	119.986
Aremark	35.326	32.420
Hvaler	31.255	28.212
Andre	170.038	195.309
Sum	3.188.897	3.129.083

NOTE 8 – Kredittforringede engasjementer

Banken har 5,8 MNOK i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, (tilsvarende tall for 2021 var 6,3 MNOK). Ved utgangen av 2022 har banken elleve engasjement som er merket med «forbearance», (betalingslettelser). Til sammen utgjør dette 23,3 MNOK. Ett av disse er i steg 3, størrelse 1,1 MNOK hvorav det er utført en individuell nedskrivning med 0,7 MNOK. Resterende engasjement er plassert i steg 2 med 22,2 MNOK.

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	6.658	-920	5.737
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0
Industri	0	0	0
Bygg, anlegg	0	0	0
Varehandel	862	-855	7
Transport og lagring	0	0	0
Eiendomsdrift og tjenesteyting	0	0	0
Annen næring	143	-57	87
Sum	7.663	-1.832	5.830

2021

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	4.545	-1.009	3.535
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0
Industri	0	0	0
Bygg, anlegg	0	0	0
Varehandel	6.810	-4.100	2.710
Transport og lagring	0	0	0
Eiendomsdrift og tjenesteyting	0	0	0
Annen næring	85	-80	5
Sum	11.439	-5.189	6.250

Kredittforringede engasjementer	2022	2021
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	3.026	1.750
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	3.632	6.810
Nedskrivning steg 3	-920	-4.199
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	5.737	4.360
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	0	2.795
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	1.005	85
Nedskrivning steg 3	-912	-990
Netto andre kredittforringede engasjementer	93	1.889
Netto kredittforringede engasjementer	5.830	6.250

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2022		2021	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	4.776	62,3 %	3.796	30,1 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet *	2.584	33,7 %	8.070	64,0 %
Engasjementer til offentlig sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	303	3,9 %	748	5,9 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	7.663	100 %	12.614	100 %

* Annen sikkerhet består av: Driftstilbehør, varelager, annen eiendom og kausjon.

NOTE 9 – Forfalte og kredittforringede lån

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
2022										
Privatmarkedet	2.619.207	0	0	0	1.144	143	1.287	6.657	2.723	3.632
Bedriftsmarkedet	567.484	57	862	0	0	0	918	918	0	918
Totalt	3.186.691	57	862	0	1.144	143	2.206	7.576	2.723	4.550

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
2021										
Privatmarkedet	2.611.183	902	165	1.523	1.220	122	3.932	4.545	2.638	813
Bedriftsmarkedet	505.625	1.533	0	6.810	0	0	8.343	6.895	6.810	85
Totalt	3.116.808	2.435	165	8.333	1.220	122	12.275	11.439	9.448	898

NOTE 10 – Eksponering på utlån

2022		Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps-avsetning steg 1	Taps-avsetning steg 2	Taps-avsetning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	2.620.494	-336	-5.296	-920	139.396	3.894	-5	-6	0	2.757.222
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	119.855	-30	-15	0	17.818	220	-2	0	0	137.846
Industri	23.268	-16	0	0	43.987	350	-7	0	0	67.582
Bygg, anlegg	97.609	-1.195	-675	0	9.340	2.325	-6	-13	0	107.384
Varehandel	20.665	-21	-86	-855	7.789	3.426	-5	-5	0	30.908
Transport og lagring	10.472	-14	-102	0	802	3.835	-1	-3	0	14.989
Eiendomsdrift og tjenesteyting	197.294	-169	-4.085	0	3.681	1.536	-4	-5	0	198.247
Annen næring	99.239	-331	-362	-57	4.249	3.794	-26	-4	0	106.502
Sum	3.188.897	-2.113	-10.621	-1.832	227.062	19.380	-57	-36	0	3.420.679

2021		Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps-avsetning steg 1	Taps-avsetning steg 2	Taps-avsetning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	2.615.115	-540	-5.089	-1.009	130.597	4.149	-6	-7	0	2.743.211
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	128.975	-51	-42	0	19.884	230	-3	-1	0	148.992
Industri	25.472	-42	-18	0	35.168	30	-8	0	0	60.603
Bygg, anlegg	76.611	-47	-116	0	9.461	2.701	-8	-4	0	88.598
Varehandel	38.162	-27	-54	-4.100	8.302	3.256	-7	-4	0	45.529
Transport og lagring	6.485	-7	-14	0	1.106	3.091	-2	-3	0	10.656
Eiendomsdrift og tjenesteyting	159.284	-111	-3.744	0	5.963	1.136	-6	-6	0	162.517
Annen næring	78.979	-27	-55	-80	9.528	2.102	-2	-56	0	90.389
Sum	3.129.083	-852	-9.131	-5.189	220.012	16.695	-42	-81	0	3.350.494

NOTE 11 – Nedskrivninger, tap finansiell risiko

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på:

- Misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet ift. misligholdssannsynlighet på balansedagen.
- Øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse:
 - Antall dager med betalingsmislighold
 - Betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter
 - Skjønnsmessige tapsvurderinger

Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Nedskrivning på overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.

Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	346	5.089	1.009	6.444
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	9	-211	0	-202
Overføringer til steg 2	-28	512	0	484
Overføringer til steg 3	0	-14	59	45
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	23	2	0	25
Utlån som er fraregnet i perioden	-120	-206	-255	-581
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-19	3	91	76
Andre justeringer	372	120	16	507
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2022	583	5.296	920	6.798

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	2.463.027	149.066	3.022	2.615.115
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	51.759	-51.759	0	0
Overføringer til steg 2	-99.386	99.386	0	0
Overføringer til steg 3	-1.579	-1.883	3.462	0
Nye utlån utbetalt	663.148	24.679	627	688.453
Utlån som er fraregnet i perioden	-639.403	-43.218	-453	-683.074
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2022	2.437.566	176.271	6.657	2.620.494

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	507	4.042	4.180	8.728
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	12	-96	0	-83
Overføringer til steg 2	-28	702	0	674
Overføringer til steg 3	-2	0	855	853
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	1.102	8	0	1.110
Utlån som er fraregnet i perioden	-82	-152	-4.138	-4.371
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	107	42	38	187
Andre justeringer	-85	778	-23	670
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	1.531	5.325	912	7.768

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	457.872	49.202	6.895	513.968
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	13.690	-13.690	0	0
Overføringer til steg 2	-41.442	41.442	0	0
Overføringer til steg 3	-862	0	862	0
Nye utlån utbetalt	188.789	34.229	0	223.018
Utlån som er fraregnet i perioden	-143.854	-17.892	-6.838	-168.584
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	474.193	93.291	918	568.403

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	42	81	0	124
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	14	-4	0	9
Overføringer til steg 2	-7	6	0	-2
Overføringer til steg 3	-1	-8	0	-9
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	22	2	0	25
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-10	-13	0	-23
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-12	6	0	-5
Andre justeringer	8	-33	23	-3
Nedskrivninger pr. 31.12.2022	57	36	23	116

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	217.801	18.905	0	236.706
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	609	-609	0	0
Overføringer til steg 2	-1.450	1.450	0	0
Overføringer til steg 3	0	-86	86	0
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	42.555	1.984	0	44.539
Engasjement som er fraregnet i perioden	-23.461	-11.638	0	-35.098
Brutto utestående engasjement pr. 31.12.2022	236.053	10.006	86	246.147

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2022	2021
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	5.189	995
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	408
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.010	3.787
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-206	0
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-4.138	0
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	1.855	5.189

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2022	2021
Endring i perioden i steg 3 på utlån	-3.357	4.194
Endring i perioden i steg 3 på garantier	23	0
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	2.720	-1.487
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	4.138	0
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger	119	30
Periodens renter på nedskrevet del av utlån	-88	-483
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-870	-145
Tapstkostnader i perioden	2.685	2.110

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	310	4.696	915	5.921
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	3	-252	0	-249
Overføringer til steg 2	-6	360	0	354
Overføringer til steg 3	0	-16	57	40
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	5	2	3	11
Utlån som er fraregnet i perioden	-1.077	-129	-3	-1.209
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	1	47	0	48
Andre justeringer	1.109	381	38	1.527
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	346	5.089	1.009	6.444

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	2.332.334	65.648	4.682	2.402.664
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	15.516	-15.516	0	0
Overføringer til steg 2	-77.205	77.205	0	0
Overføringer til steg 3	-20	-257	277	0
Nye utlån utbetalt	814.858	39.506	40	854.404
Utlån som er fraregnet i perioden	-622.457	-17.520	-1.976	-641.953
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	2.463.027	149.066	3.022	2.615.115

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	449	6.006	80	6.535
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	4	-1.075	0	-1.070
Overføringer til steg 2	-16	196	0	180
Overføringer til steg 3	-252	-156	4.100	3.691
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	11	4	0	15
Utlån som er fraregnet i perioden	-49	-88	0	-138
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	24	17	0	40
Andre justeringer	336	-861	0	-525
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	507	4.042	4.180	8.728

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	387.999	40.975	1.733	430.707
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	15.884	-15.884	0	0
Overføringer til steg 2	-22.968	22.968	0	0
Overføringer til steg 3	-3.060	-3.749	6.810	0
Nye utlån utbetalt	183.026	12.686	0	195.711
Utlån som er fraregnet i perioden	-103.009	-7.793	-1.648	-112.450
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	457.872	49.202	6.895	513.968

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	19	113	0	132
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	5	-27	0	-22
Overføringer til steg 2	-1	62	0	61
Overføringer til steg 3	0	-45	0	-45
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	7	4	0	11
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-4	-26	0	-30
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-3	-3	0	-6
Andre justeringer	19	4	0	23
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	42	81	0	124

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	204.619	17.625	0	222.244
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	439	-439	0	0
Overføringer til steg 2	-1.945	1.945	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	45.931	2.308	0	48.239
Engasjement som er fraregnet i perioden	-31.243	-2.534	0	-33.777
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	217.801	18.905	0	236.706

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2021	2020
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	995	3.170
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	408	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.787	690
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	0	-2.865
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	0	0
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	5.189	995

NOTE 12 – Store engasjement

Pr. 31.12.2022 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene 7,35% (2021: 6,64%) av brutto engasjement. Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, mer enn 10% av ansvarlig kapital.

	2022	2021
10 største engasjement	252.642	223.525
Totalt brutto engasjement	3.435.339	3.367.090
i % brutto engasjement	7,35 %	6,64 %
Kjernekapital	506.245	471.856
i % kjernekapital	49,91 %	47,37 %
Største engasjement utgjør	8,77 %	7,47 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer. Engasjementsbeløp er før risikovekting og sikkerheter.

NOTE 13 – Sensitivitet

Den statistiske modellen for beregning av "Expected Credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling. Modellen og tapsestimatene er derfor sårbare for endringer i forutsetningene som er satt. Banken gjennomfører sensitivitetsanalyser av tapsestimater gitt endringer i sentrale forutsetninger med formål å vurdere hvordan tapsestimatene påvirkes i gitte scenarier.

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2. Tilleggsavsetninger samt tapsavsetninger for engasjementer (steg 3) er holdt utenfor.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	1.923	1.566	2.066	2.094	1.801	2.347	2.201	1.138
Steg 2	2.807	2.070	2.478	2.965	2.527	4.135	3.672	1.849

Beskrivelse av scenarioene:

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid.

Senarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulerer hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet.

Likviditetsrisiko

NOTE 14 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser.

Det er i hovedsak tre forhold som har innvirkning på likviditetsrisiko:

1. **Balansesstruktur:** Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har dermed et lavt refinansieringsbehov.
2. **Likviditet i markedet:** Denne er vurdert til god.
3. **Kredittverdighet:** Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	73 682	73 682
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	0	0	4 500	0	0	52 432	56 932
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 059	38 531	139 810	418 206	2 514 804	49 920	3 174 331
Rentebærende verdipapirer		10 036	34 255	230 911	0	0	275 202
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	352 509	352 509
Sum finansielle eiendeler	13.059	48.567	178.565	649.117	2.514.804	528.543	3.932.656
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd og andre innlån fra kunder	27 190	283 845	229 293	0	0	2 410 887	2 951 215
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	195 992	0	0	195 992
Øvrig gjeld	4 993	5 920	12 893	11 232	17 320	16 429	68 787
Ansvarlig lånekapital	0	40 057	0	0	0	0	40 057
Sum forpliktelser	32.183	329.822	242.186	207.224	17.320	2.427.316	3.256.051
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	11.028	0	0	0	0	227.064	238.092

2021

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	72 086	72 086
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	0	0	1 500	3 000	0	132 706	137 206
Netto utlån til og fordringer på kunder	15 274	72 453	106 168	548 068	2 350 514	21 433	3 113 911
Rentebærende verdipapirer	0	15 017	85 244	167 488	0	0	267 750
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	303 346	303 346
Sum finansielle eiendeler	15.274	87.470	192.913	718.557	2.350.514	529.571	3.894.298
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	214	100 000	0	0	0	100 214
Innskudd og andre innlån fra kunder	24 324	174 066	259 508	0	0	2 360 947	2 818 845
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	323	75 000	195 000	0	0	270 323
Øvrig gjeld	3 359	5 964	12 164	22 489	9 904	15 988	69 868
Ansvarlig lånekapital	0	31	0	40 000	0	0	40 031
Sum forpliktelser	27.683	180.598	446.672	257.489	9.904	2.376.935	3.299.281
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	23.506	21.761	0	0	0	220.012	265.279

Markedsrisiko

NOTE 15 – Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning på 94 TNOK i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta, og har ellers ingen aktiva- eller passiva poster i utenlandsk valuta pr. 31.12.2022.

Bankens risiko er ubetydelig.

NOTE 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over rammen skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 17 – Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Banken har en lav renteeksponering på sine utlån. Pr. 31.12.2022 er det ingen fastrentelån eller fastrenteinnskudd.

Beholdningen av obligasjoner har gjennomsnittlige vektet løpetid på 2,13. Gjennomsnittlig vektet durasjon er 0,16. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,1 MNOK ved årets slutt. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrente. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser kommer frem av tabellen nedenfor:

2022

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	73 682	73 682
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	0	0	0	0	0	56 932	56 932
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	3 174 331	0	0	0	0	3 174 331
Obligasjoner, sertifikat og lignende	78 495	192 658	4 050	0	0	0	275 202
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	352 508	352 508
Sum eiendeler	78 495	3 366 989	4 050	0	0	483 122	3 932 656
-herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	93	93
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	2 951 215	0	0	0	0	2 951 215
Obligasjonsgjeld	0	195 992	0	0	0	0	195 992
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	68 787	68 787
Ansvarlig lånekapital	0	40 057	0	0	0	0	40 057
Sum gjeld	0	3 187 264	0	0	0	68 787	3 256 051
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	94	94
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	78 495	179 725	4 050	0	0	414 336	676 606

2021

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	72 086	72 086
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	0	0	0	0	0	137 206	137 206
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	3 113 911	0	0	0	0	3 113 911
Obligasjoner, sertifikat og lignende	85 668	182 082	0	0	0	0	267 750
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	303 346	303 346
Sum eiendeler	85 668	3 295 993	0	0	0	512 639	3 894 298
-herav i utanlandsk valuta	158	0	0	0	0	0	158
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	100 214	0	0	0	0	100 214
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	2 818 845	0	0	0	0	2 818 845
Obligasjonsgjeld	0	270 323	0	0	0	0	270 323
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	69 869	69 869
Ansvarlig lånekapital	0	40 031	0	0	0	0	40 031
Fondsobligasjonskapital	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld	0	3 229 413	0	0	0	69 868	3 299 281
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	158	158
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	85 668	66 580	0	0	0	442 770	595 017

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passiva side ikke er sammenfallende.

Renterisiko pr. 31.12.2022

Eiendeler	Eksposering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1%	Renterisiko ved 2%
Utlån til kunder med flytende rente	3.174.000	0,12	- 3 662	- 7 325
Utlån til kunder med rentebinding	0	3,00	0	0
Rentebærende verdipapirer	320.000	0,15	- 492	- 985
Øvrige rentebærende eiendeler	126.000	0,15	- 189	- 378
Gjeld				
Innskudd med rentebinding	0	0,50	0	0
Flytende innskudd	2.951.000	0,15	4 540	9 080
Verdipapirgjeld	197.000	0,15	296	591
Øvrig rentebærende gjeld	40.000	0,10	40	80
Utenom balansen				
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	0	3,00	0	0
Renterisiko i derivater (passivasikring)	0	0,15	0	0
Sum renterisiko			532	1.064

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,53 MNOK. En renteendring på 2 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,06 MNOK.

Resultatregnskap

NOTE 18 – Netto renteinntekter

Renteinntekter og lignende inntekter	2022	2021		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	2 479	79		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	106 020	80 258		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	5 931	3 023		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	0	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	114.430	83.360		

			Gjennomsnittlig effektiv rentesats	Gjennomsnittlig effektiv rentesats
Rentekostnader og lignende kostnader	2022	2021	2022	2021
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	599	1 388	1,93 %	1,16 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	26 176	13 413	0,90 %	0,49 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5 447	3 462	2,20 %	1,39 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	1 484	951	3,70 %	2,37 %
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	0		
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 445	2 349		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	35.150	21.562		

Netto renteinntekter	79.280	61.798		
-----------------------------	---------------	---------------	--	--

NOTE 19 – Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2022	2021
Garantiprovisjon	240	224
Formidlingsprovisjoner	245	267
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	6 272	12 447
Forsikring	8 314	8 268
Sparing og plassering	2 757	2 472
Betalingsformidling	11 394	9 717
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 153	760
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	30.376	34.154

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2022	2021
Garantiprovisjon		
Betalingsformidling	3 023	2 751
Andre gebyr- og provisjonskostnader	492	430
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.514	3.181

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2022	2021
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	- 1 370	- 822
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	- 785	4 755
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med unntak av finansielle derivater)	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	832	614
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-1.323	4.547

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	2022	2021
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	13 971	11 331
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	0
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	256	1 095
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	14.227	12.426

NOTE 20 – Lønn og andre personalkostnader

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering er differansen mellom renten på lån og myndighetenes normrente. Sum lån til ansatte med rentesubsidierte rentevilkår er 61,2 MNOK. Lån til ordinære rentevilkår utgjør 8,9 MNOK. Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte gis til samme vilkår som for bankens øvrige kunder. Disse engasjement er sikret i henhold til ordinære bestemmelsene for slike lån og garantier.

Det er ikke etablert bonusordninger eller andre særskilte former for kompensasjon til styremedlemmer. Banken har aktivitets -, kvalitets - og resultatbonus som gjelder for alle ansatte med unntak av adm. banksjef.

	2022	2021
Lønn	16.958	16.016
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	3.718	3.378
Pensjoner	1.979	1.896
Sosiale kostnader	1.235	669
Sum lønn og andre personalkostnader	23.891	21.959
Antall årsverk i banken pr. 31.12.	24,5	23,5
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	164,9	130,8

2022		Lønn m.v.	Annen godtgjørelse	OTP-pensjon	Lån og sikk. still.
Ledende ansatte					
Adm. banksjef Jørn Berg		1.580	33	175	2.367
Øvrige ledende ansatte		3.368	87	265	11.577
Sum ledende ansatte		4.948	120	441	13.944

Ad øvrige ledende ansatte: én ansatt gikk av med AFP i september, to nye ledere tiltrådte 1. juli. Dette er lagt til grunn i noteopplysningene.

Pr. 31.12.2022 er det tillegg til adm. banksjef fire ansatte i ledergruppen.

2022		Ordinært	Lån og sikk.
Styret			
Leder Bjørn Sigurd Brevig		152	3.098
Nestleder Terje Kristiansen		75	4.316
Styremedlem Bård Degnes		61	7.472
Styremedlem Karianne Hauge		64	0
Styremedlem Malin Hansen		91	0
Ansattmedlem Merete Dammyr		64	0
Samlede ytelser og lån til styret		508	14.887

2022		Ordinært honorar	Lån og sikk. still.
Generalforsamling			
Leder Anne Wahlstrøm		12	1.875
Nestleder Knut R. Nilsen		2	0
Øvrige medlemmer		37	21.639
Samlede ytelser og lån til styret		50	23.514

Medlem i valgkomiteen får godtgjørelse på kr. 1.500 pr. møte. Leder får i tillegg årlig godtgjørelse på kr. 5.000.

2021				
Banksjef	Lønn m.v.	Annen	OTP-pensjon	Lån og sikk.
Jørn Berg	1.517	29	167	2.745
Sum ledende ansatte	1.517	29	167	2.745

2021	Ordinært	Lån og sikk.
Styret	honorar	still.
Leder Bjørn Sigurd Brevig	134	5981
Nestleder Terje Kristiansen	72	3180
Styremedlem Bård Degnes	63	7.661
Styremedlem Karianne Hauge	63	0
Styremedlem Malin Hansen	91	0
Ansattmedlem Merete Dammyr	64	0
Samlede ytelser og lån til styret	487	16.822

2021	Ordinært	Lån og sikk.
Generalforsamling	honorar	still.
Leder Anne Wahlstrøm	12	2.108
Nestleder Knut R. Nilsen	2	707
Øvrige medlemmer	20	29.454
Samlede ytelser og lån til styret	34	32.270

Medlem i valgkomiteen får godtgjørelse på kr. 1.500 pr. møte. Leder får i tillegg årlig godtgjørelse på kr. 5.000.

NOTE 21 – Pensjonskostnad

	2022	2021
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,20 %	1,90 %
Forventet avkastning	3,20 %	1,90 %
Lønnsregulering	4,00 %	3,00 %
G-regulering	3,50 %	2,50 %
Pensjonsregulering	3,50 %	2,50 %
Arbeidsgiveravgift-sats	19,10 %	19,10 %
Beløp mot OCI/direkte mot egenkapital i perioden		
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i de andre øk. forutsetningene midler	439	-381
Estimatavvik / arbeidsgiveravgift	84	-73
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot OCI/egenkapitalen	523	-453
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet		
Usikrede pensjonsordninger	376	449
Egenandel AFP	299	263
Innskuddsbasert ordning	1.304	1.184
Sum pensjonskostnader	1.979	1.896

NOTE 22 – Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2022	2021
Konverteringskostnader	2.384	1.747
EDB kostnader	15.087	13.670
Formueskatt	1.650	928
Honorar ekstern revisor	744	719
Kjøp eksterne tjenester	2.826	2.829
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	779	868
Kostnader leide lokaler	1.110	873
Markedsføring	3.504	2.333
Reiser	329	217
Andre driftskostnader	3.574	3.214
Sum andre driftskostnader	31.987	27.398
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	500	419
Andre attestasjonstjenester	88	63
Annen bistand inkl IFRS/regnskap, tilsyn og skatt	156	237
Sum revisjonshonorar inkl. mva	744	719

NOTE 23 – Transaksjoner med nærstående

Berg Sparebank Eiendomsmegling AS er et 74,5 % eid datterselskap. AS Storgaten 10 er 100% eid datterselskap og er et rent eiendomsforetak. Banken har leiekontrakt med AS Storgaten 10 om leie av lokale. I 2022 har banken kostnadsført 2,1 mill. kr i avskrivning på bruksrett. Andre transaksjoner i 2022 mellom Berg Sparebank, AS Storgaten 10 og Berg Sparebank Eiendomsmegling AS har vært relatert til daglig bankdrift.

Selskapets navn	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK 2022	Resultat 2022	Bokført Verdi
Berg Sp.bank Eiendomsmegling AS	Halden	850	633	74,5 %	2.164	-162	1.612
A/S Storgaten 10	Halden	100	1.000	100,0 %	9.504	377	21.572

	AS Storgaten 10	Berg Sparebank Eiendomsmegling AS	SUM 2022
Inngående balanse 01.01.	19.013	1.732	20.745
+ Inntektsført andel resultat 2022	377	-121	256
+ merverdi oppskrivning eiendommer 2022	2.182	-	2.182
-Utbytte	-	-	-
Balanse 31.12.	21.572	1.612	23.184
Anskaffelseskost	100	685	
Andel bokført egenkapital ved anskaffelse	100	679	
Konsernbidrag tidligere år	1.723	-	

	A/S Storgaten 10 2022	A/S Storgaten 10 2021	Berg Sparebank Eiendomsmegling AS 2022	Berg Sparebank Eiendomsmegling AS 2021
Innskudd fra	2741	2340	2597	2688
Utlån/garantier til	6738	7213	0	0
Fordring	0	0	0	0
Gjeld	0	0	0	0
Renter fra	308	261	0	0
Renter til	7	1	17	13

NOTE 24 – Skatter

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat. For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Formuesskatt: Klassifisert som annen driftskostnad. Beregnet skyldig formuesskatt pr. 31.12. er klassifisert som annen gjeld.

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

- Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
- Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskaps og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid. Netto utsatt skatt er beregnet med 25% på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Betalbar inntektsskatt	2022	2021
Resultat før skattekostnad	57 460	54 707
Poster ført på andre inntekter og kostnader	42 730	5 628
Permanente forskjeller	- 52 316	- 19 054
Endring i midlertidige forskjeller	- 1 956	- 1
Sum skattegrunnlag	45.918	41.281
Betalbar skatt	11.479	10.320
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	11 479	10 320
Endring utsatt skatt over resultatet	489	- 361
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	- 3	361
Årets skattekostnad	11.965	10.320
Herav på andre inntekter og kostnader	7	138
Skattekostnad ordinært resultat	11.958	10.182
Resultat før skattekostnad	57 460	54 707
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	14 365	13 677
Poster ført på andre inntekter og kostnader	10 682	1 407
Permanente forskjeller	- 13 079	- 4 764
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	- 3	0
Skattekostnad	11.965	10.320
Effektiv skattesats (%)	21 %	19 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 5 210	- 4 849
Resultatført i perioden	482	- 498
Skatt på verdiendringer over utvidet resultat	7	138
Balanseført utsatt skatt 31.12	-4.720	-5.210
Utsatt skatt		
Driftsmidler	243	190
Pensjonsforpliktelse	- 2 753	- 2 579
Uopptjent inntekt	- 682	- 916
Avsetning til forpliktelser	- 2 246	- 2 838
Leieavtaler	- 97	- 83
Aksjer utenfor fritaksmetoden	1 153	1 072
Rentebærende verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	- 339	- 56
Sum utsatt skatt	-4.720	-5.210
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	- 53	35
Pensjonsforpliktelse	174	- 47
Uopptjent inntekt	- 234	185
Avsetning til forpliktelser	- 593	- 135
Leieavtaler	14	83
Aksjer utenfor fritaksmetoden	- 81	- 25
Rentebærende verdipapir til virkelig verdi	284	265
Sum endring utsatt skatt	-489	361

Balanse

NOTE 25 – Kategorier av finansielle instrumenter

2022			Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	
'Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet		Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	73.682	0	0	73.682
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	56.932	0	0	56.932
Utlån til og fordringer på kunder	3.174.331	0	0	3.174.331
Rentebærende verdipapirer	0	275.202	0	275.202
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	0	49.022	260.566	309.588
Sum finansielle eiendeler	3.304.945	324.224	260.566	3.889.735
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.951.215	0	0	2.951.215
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	195.992	0	0	195.992
Ansvarlig lånekapital	40.057	0	0	40.057
Sum finansiell gjeld	3.187.264	0	0	3.187.264

2021			Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	
'Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet		Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	72.086	0	0	72.086
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	137.206	0	0	137.206
Utlån til og fordringer på kunder	3.113.911	0	0	3.113.911
Rentebærende verdipapirer	0	267.750	0	267.750
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	0	56.897	196.111	253.008
Sum finansielle eiendeler	3.323.203	324.647	196.111	3.843.961
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	100.214	0	0	100.214
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.818.845	0	0	2.818.845
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	270.323	0	0	270.323
Ansvarlig lånekapital	40.031	0	0	40.031
Sum finansiell gjeld	3.229.412	0	0	3.229.412

NOTE 26 – Virkelig verdi finansielle instrumenter

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2022		2021	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	73 682	73 682	72 086	72 086
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	56 932	56 932	137 206	137 206
Utlån til og fordringer på kunder	3 174 331	3 174 331	3 113 911	3 113 911
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	3.304.945	3.304.945	3.323.203	3.323.203
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2 951 215	2 951 215	2 818 845	2 818 845
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	195 992	193 734	270 323	270 967
Ansvarlig lånekapital	40 057	39 969	40 031	40 364
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	3.187.264	3.184.918	3.129.198	3.130.176

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2022				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	641	323.583		324.224
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			237.382	237.382
Sum eiendeler	641	323.583	237.382	561.606

Avstemming av nivå 3

Inngående balanse			175.366	
Realisert gevinst resultatført			0	
Urealisert gevinst og tap resultatført			-79	
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter			40.847	
Investering			30.193	
Salg			-8.945	
Utgående balanse			237.382	

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2021				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	917	323.731	0	324.648
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	0	175.366	175.366
Sum eiendeler	917	323.731	175.366	500.014

Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

Avstemming av nivå 3

Inngående balanse			180.360	
Realisert gevinst resultatført			0	
Urealisert gevinst og tap resultatført			0	
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter			5.175	
Investering			445	
Salg			-10.614	
Utgående balanse			175.366	

	2022 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	189.906	213.644	261.120	284.859
Sum eiendeler	189.906	213.644	261.120	284.859

	2021 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	140.293	157.830	192.903	210.440
Sum eiendeler	140.293	157.830	192.903	210.440

Virkelig verdimålinger og –opplysninger klassifiseres etter nivå.

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi:

Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

Nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet.

Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen samt en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 202 MNOK av totalt 237 MNOK i nivå 3.

NOTE 27 – Rentebærende verdipapirer

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Pr. 31.12.2022 er 0 MNOK av beholdningen av obligasjons porteføljen stillet som sikkerhet for F-lån.

2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	23.651	23.105	23.105
Kommune / fylke	73.943	74.078	74.078
Bank og finans	29.938	30.078	30.078
Obligasjoner med fortrinsrett	148.166	147.940	147.940
Industri			0
Sum rentebærende verdipapirer	275.698	275.202	275.202
Herav børsnoterte verdipapir			

2021	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	23.651	23.404	23.404
Kommune / fylke	76.172	76.156	76.156
Bank og finans	0	0	0
Obligasjoner med fortrinsrett	168.441	168.190	168.190
Industri	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	268.264	267.750	267.750
Herav børsnoterte verdipapir	268.264	267.750	267.750

Bankens eierandel for postene er uvesentlig.

NOTE 28 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat

Orgnummer	Antall	2022		Antall	2021		
		Kostpris	Bokført verdi		Kostpris	Bokført verdi	
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			275.698	275.202		268.264	267.750
Aksjer							
SpareBank 1 Nord-Norge	952706365	9.000	523	864	8.000	435	901
SpareBank 1 SMN	937901003	7.000	435	892	6.000	319	894
SpareBank 1 SR-Bank	937895321	8.000	607	966	7.000	500	932
SpareBank 1 Østlandet	920426530	7.000	586	848	6.615	986	917
Telenor	982463718	7.000	1.036	641	6.000	468	874
Sum aksjer			3.187	4.211		2.708	4.518

	Orgnummer	2022			2021		
		Antall	Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Kreditt	912370275	6.967	6.638	7.001	14.907	14.166	14.805
Eika OMF	893253432	25.972	26.045	25.963	25.523	25.595	25.601
Alfred Berg Gambak	953110474	0			72	2.231	3.719
Holberg Likviditet	982371929	64.824	6.618	6.572			
KLP Aksjglobal	987570113	1.212	2.598	2.510			
KLP AksjeNorden Indeks	980854043	157	1.019	1.079	507	3.256	3.883
KLP Fremvoksende markeder	996715426	311	779	687	877	2.212	2.120
KLP Aksje indeks	992966092	313	1.001	999	705	2.133	2.252
Sum aksje- og pengemarkedsfond			44.698	44.811		49.593	52.380
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			47.885	49.022		52.302	56.898
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			323.583	324.224		320.566	324.647

Bankens eierandel for postene er uvesentlig.

NOTE 29 – Aksjer og EK-bevis til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Orgnummer	Eierandel	2022			2021			Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
			Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte							
RomReal Inv EUR	932672065	*	5.792	6	10	0	*	5.792	6	11	0		
SDC AF 1993 H. A	988671258	*	2.650	1.186	1.507	0	*	2.650	1.186	1.397	0		
Eika Gruppen	979319568	1,87 %	467.406	28.987	121.526	11.545	1,78 %	441.055	22.582	74.538	8.711		
Spama AS	916148690	*	92	9	143	49	*	92	9	141	19		
Kredittforeningen for Spareb	986918930	*	460	474	474		*	460	474	474	0		
Romania Invest A	989434071	*	10.000	9	9	2	*	10.000	9	9	0		
Eika BoligKredit	885621252	1,29 %	18.087.423	76.328	80.542	783	1,64 %	17.602.217	73.596	73.979	2.101		
NBNP 2 Rg	992073861	*	31.896	711	1.116		*	31.896	711	1.116	0		
Bien Spbk ASA	991853995	*	512	998	998	38	*	512	998	998	28		
Eiendoms kreditt	979391285	*	21.705	2.215	3.614	144	*	21.705	2.215	2.643	117		
Smart Innovation Norway AS	986258191	*	10	100	100		*	10	100	100	0		
Ladies Tour Norw	913718933	*	100	100	100		*	100	100	100	0		
Hjelmeland Sparebank	937896581	*	8.485	781	806	55	*	8.485	781	806	37		
Kvinesdal Sparebank	937894805	*	9.851	896	936	69	*	9.851	896	936	0		
Visa Inc. C		*	417	188	3.415		*	417	188	3.187	13		
Visa Inc. A		*	179	81	1.466	29	*	179	81	1.368	0		
North Bridge Opp	991669884	*	0	0	0		*	7.140	89	38	0		
Eika VBB AS	918713867	*	1.929	8.099	9.698		*	1.515	6.018	8.242	0		
VNN Norge	821083052	*	1	0	1.082	828	*	1	0	1.810	0		
VISA Norge Holding	982844576	*	0	0	92		*	0	156	0	0		
SpareBank 1 Østfold Akershus	837884942	*	9.523	1.002	3.009	154	*	9.523	1.002	3.314	33		
OCEAN-GEOLOOP	824505802	*	216.216	8.000	4.539								
Fortress Fund 1	829168472	*	22.000	2.200	2.200								
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			18.896.647	132.369	237.382	13.696		18.153.600	111.041	175.365	11.059		

* Bankens eierandel for postene er uvesentlig.

	2022	2021
Balanseført verdi 01.01.	175.366	180.359
Tilgang	30.193	445
Avgang	-8.945	-10.614
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat	-79	0
Netto urealisert gevinst over andre inntekter	40.847	5.175
Balanseført verdi 31.12.	237.382	175.365

NOTE 30 – Eierinteresser i konsernselskap

2022								
Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Oppskrivning/ Merverdi	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse	
Berg SP.bank EiendomsMegling AS	985485925	633	74,5 %	0	0	-121	1.612	
AS Storgaten 10	933556115	1.000	100 %	0	2182	377	21.572	
Sum investering i datterselskap							23.184	

2021								
Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Oppskrivning/ Merverdi	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse	
Berg SP.bank EiendomsMegling AS	985485925	633	74,5 %	443	0	465	1.732	
AS Storgaten 10	933556115	1.000	100 %	0	0	630	19.013	
Sum investering i datterselskap							20.745	

NOTE 31 – Varige driftsmidler

Morbank	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2021	14.802	4.488	0	19.290
Tilgang	0	0	26.331	26.331
Kostpris pr. 31.12.2021	14.802	4.488	26.331	45.621
Verdiregulering IFRS	0	1.488	0	1.488
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2021	14.110	0	2.838	16.948
Bokført verdi pr. 31.12.2021	692	5.976	23.493	30.161
Kostpris pr. 01.01.2022	14.802	4.488	26.331	45.621
Kostpris pr. 31.12.2022	14.802	4.488	26.331	45.621
Verdiregulering IFRS	0	1.712	-1.639	73
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	14.480	0	5.491	19.971
Bokført verdi pr. 31.12.2022	323	6.200	19.201	25.723
Avskrivninger 2021	732		2.838	3.570
Avskrivninger 2022	369		2.653	3.022
Avskrivningsprosent / Levetid (år)	10% - 33%		10 / 6	

I forbindelse med overgang til IFRS er overgangsregelen om bruk av verdireguleringsmetoden som ny bruttoverdi på implementeringstidspunktet brukt for eiendommen. Eiendommen ble verdsatt til virkelig verdi basert på ekstern takst pr. november 2019. Dette medførte da en økning på 1,488 MNOK av balanseført verdi på eiendommen. Etter ekstern takst i desember 2022 ble bokført verdi økt med ytterligere 224 TNOK.

Konsern	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2021	15.427	30.618	0	46.045
Tilgang	0	0	5.399	5.399
Kostpris pr. 31.12.2021	15.427	30.618	5.399	51.444
Verdiregulering IFRS	0	14.162	0	14.162
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2021	14.709	10.375	745	25.829
Bokført verdi pr. 31.12.2021	718	34.405	4.654	39.777
Kostpris pr. 01.01.2022	15.427	30.618	5.399	51.444
Kostpris pr. 31.12.2022	15.427	30.618	5.399	51.444
Verdiregulering IFRS	0	17.184	-50	17.134
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	15.105	10.961	1.482	27.548
Bokført verdi pr. 31.12.2022	322	36.841	3.867	41.030
Avskrivninger 2021	770	586	745	2.101
Avskrivninger 2022	397	586	737	1.720
Avskrivningsprosent / Levetid (år)	10% - 33%	0% - 5%	6	

I forbindelse med overgang til IFRS er overgangsregelen om bruk av verdireguleringsmetoden som ny bruttoverdi på implementeringstidspunktet brukt for eiendommer. Eiendommene ble verdsatt til virkelig verdi basert på ekstern takst pr. november 2019. Dette medførte da en økning på 14,162 MNOK av balanseført verdi på eiendommene. Etter ekstern takst i desember 2022 ble bokført verdi økt med ytterligere 3,022 MNOK.

NOTE 32 – Andre eiendeler

	2022	2021
Eiendeler ved utsatt skatt	4 720	5 210
Opptjente, ikke motatte inntekter	2 976	5 360
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	2 321	1 919
Andre eiendeler	7 180	7 689
Sum andre eiendeler	17.197	20.178

NOTE 33 – Innlån fra kredittinstitusjoner

Motpart	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2022	2021	Rente- vilkår
Kredittforeningen for sparebanker	16.05.2018	11.05.2022	100.000	0	100.214	3m Nibor + 71 bp
Sum innlån fra kredittinstitusjoner				0	100.214	

Rentesatsen vist som gjennomsnittlig effektiv rente beregnet på avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning. Banken hadde ingen innskudd fra låneformidlere pr. 31.12.22 eller 31.12.21.

NOTE 34 – Innskudd og andre innlån fra kunder

	2022	2021
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.951.215	2.818.845
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.951.215	2.818.845

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Halden	1.997.574	1.876.880
Sarpsborg	189.150	157.095
Fredrikstad	241.473	194.506
Hvaler	27.943	26.428
Aremark	25.905	21.852
Øvrig Viken	94.606	98.823
Resten	374.564	443.261
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.951.215	2.818.844

Innskuddsfordeling

Lønnstakere	2.348.361	2.239.731
Jordbruk, skogbruk og fiske	43.529	46.648
Industri	49.003	37.016
Bygg, anlegg	87.935	53.855
Varehandel	43.982	56.097
Transport og lagring	34.758	35.667
Eiendomsdrift og tjenesteyting	117.187	125.260
Annen næring	226.460	224.570
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.951.215	2.818.844

NOTE 35 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig kapital

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	2022	2021	vilkår
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010856834	12.06.2019	15.09.2022	0	0	75.055	3m Nibor+62 bp
NO0010917941	20.01.2021	20.02.2024	70.000	70.311	70.109	3m Nibor+58 bp
NO0010918006	20.01.2021	20.02.2025	50.000	50.227	50.082	3m Nibor+66 bp
NO0011142523	01.11.2021	01.11.2024	75.000	75.470	75.143	3m Nibor+40 bp
Over/underkurs				-17	-66	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				195.992	270.323	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2022	2021	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital						
NO0010819352	22.03.2018	22.03.2023	40.000	40.057	40.031	3m Nibor + 195 bp
Sum ansvarlig lånekapital				40.057	40.031	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2021	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2022
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	270.323	-75.000	669	195.992
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av vp	270.323	-75.000	669	195.992
Ansvarlig lånekapital	40.031	0	26	40.057
Sum ansvarlig lånekapital	40.031	0	26	40.057

NOTE 36 – Annen gjeld og pensjon

	2022	2021
Annen gjeld		
Påløpte kostnader	5.531	6.773
Avsatt konverteringskostnader	7.035	8.500
Betalingsformidling	5.295	4.048
Skyldige offentlige avgifter	1.076	1.006
Skattetrekk	836	776
Leverandørgjeld	2.641	1.754
Avsatt formueskatt	1.677	942
Øvrig gjeld	2.454	1.476
Sum annen gjeld	26.545	25.276

Pensjonsforpliktelser		
	2022	2021
Netto beløp i regnskapsført balanse inkl. arb.g.avg.		
Netto pensjonsforpliktelser i periodens begynnelse	10.315	10.504
Periodens netto pensjonskostnad	414	485
Pensjonsutbetalinger over egen drift	-241	-220
Estimatavvik (tap) / gevinst	523	-453
Sum pensjonsforpliktelser ved periodens slutt	11.011	10.315
	2022	2021
Pensjonsavtale adm banksjef		
Netto pensjonsforpliktelser	6.965	6.373
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	1.330	1.217
Netto pensjonsforpliktelser ved periodens slutt	8.295	7.590
	2022	2021
Pensjonsavtale tidligere banksjef		
Netto pensjonsforpliktelser	2.280	2.288
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	436	437
Netto pensjonsforpliktelser ved periodens slutt	2.716	2.725
Sum pensjonsforpliktelser	11.011	10.315

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning. Bankens pensjonsordning oppfylles kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

NOTE 37 – Garantier

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr. 31.12.2022 lån for 1.435 mrd. NOK hos EBK.

Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. **Saksgaranti:** Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. **Tapsgaranti:** Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (I) for låneporteføljer opp til 5 MNOK er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (II) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 MNOK, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Ansvar for saks- og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

	2022	2021
Betalingsgarantier	5 583	3 298
Kontraktsgarantier	7 964	7 195
Lånegarantier	0	0
Andre garantier	5 833	6 203
Sum garantier overfor kunder	19.380	16.695
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	6 053	1 815
Tapsgaranti	14 349	11 560
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	20.401	13.375
Sum garantier	39.781	30.070

	2022	%	2021	%
Garantier fordelt geografisk				
Halden	32.649	82,1 %	25.623	85,2 %
Sarpsborg	1 713	4,3 %	818	2,7 %
Indre Østfold	1 600	4,0 %	0	0,0 %
Bergen	1 564	3,9 %	1.564	5,2 %
Fredrikstad	741	1,9 %	651	2,2 %
Asker	250	0,6 %	0	0,0 %
Andre	1.263	3,2 %	1.413	4,7 %
Sum garantier	39.781	100 %	30.069	100 %

NOTE 38 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.

NOTE 39 – Leieavtaler (hvor selskapet er leietaker)

Banken leier kontorlokaler i Halden og Fredrikstad. Bankens lånerente er beregnet til 1% i perioden. Leiekontraktene har ulike betingelser med muligheter for fornyelse. Økning i leien er ikke estimert.

Sted / utleier	Avtaleutløp	Husleie pr kv.
Leie Storgata 10, Halden av eget datterselskap AS Storgaten 10	31.12.2030	503.532
Leie Nygaardsgate 47-51, Fredrikstad av Ryen Nygaardsgt. 17 og 49/51 AS	01.04.2028	181.704

Bruksretteiendeler Bygninger	2022	2021
Anskaffelseskost 01.01	26.331	26.331
Tilgang av bruksretteiendeler	0	0
Avhendinger	0	0
Overføringer og reklassifiseringer	-1.639	0
Omregningsdifferanser	0	0
Anskaffelseskost 31.12	24.692	26.331
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	2.838	0
Avskrivninger i perioden	2.653	2.838
Nedskrivninger i perioden	0	0
Avhendinger	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	5.491	2.838
Balanseført verdi 31.12.2022	19.201	23.494
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	5 år/8 år	6 år/9 år
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	2022	2021
Mindre enn 1 år	2.808	2.796
1-2 år	2.808	2.852
2-3 år	2.808	2.909
3-4 år	2.808	2.967
4-5 år	2.808	3.026
Mer enn 5 år	6.309	10.986
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2022	20.349	25.535
Endringer i leieforpliktelser	2022	2021
Totale leieforpliktelser 01.01	23.826	26.331
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	-1.639	0
Betaling av hovedstol	-2.596	-2.505
Betaling av renter	-212	-254
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	212	254
Totale leieforpliktelser 31.12	19.591	23.826
Beløp i resultatregnskapet	2022	2021
Rente på leieforpliktelser	212	254
Avskrivninger på bruksretteiendeler	2.653	2.838

Til generalforsamlingen i Berg Sparebank

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00

F +47 23 11 42 01

Uavhengig revisors beretning

www.rsmnorge.no

Konklusjon

Vi har revidert Berg Sparebanks årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 1. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Berg Sparebanks revisor sammenhengende i 6 år fra valget på generalforsamlingen den 10. mars 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verdivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av gjeldende markedssituasjon med blant annet økt inflasjon og fall i boligpriser, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle parameterne. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og 6-11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og vurdert om informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker og finansieringsforetak § 1-4 første og annet ledd bokstav b. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

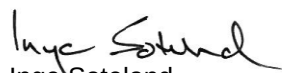
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Oslo, 17. mars 2023
RSM Norge AS

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Inge Soteland'.

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

Berg Sparebanks hovedkontor Halden:

Storgata 10

1771 Halden

Tlf. 69 19 60 00

Fax. 69 19 60 01

Avdelingskontor Fredrikstad:

Nygaardsgata 47-49 og 51

1601 Fredrikstad

Tlf. 69 19 60 00

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side